

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
3. การสอนแบบโฟนิกส์
4. การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชา และจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 11) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดังนี้

ความจำเป็นในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 220) กล่าวว่า ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจ

เกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียน ให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดี ต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

สาระหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 1 - 2) กล่าวว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสาร ในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอด ความคิดและวัฒนธรรมไทย ไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ดีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม
2. ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศ ในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน
4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

คุณภาพของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 3 - 4) กล่าวว่า คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ควรจะมีความสามารถ ดังนี้

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องที่ฟัง อ่านออกเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยคง่าย ๆ และ บทพูดเข้าจังหวะง่าย ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน บอกความหมายของคำและกลุ่มคำที่ฟัง ตรงตาม ความหมาย ตอบคำถามจากการฟังหรืออ่านประโยค บทสนทนาหรือนิทานง่าย ๆ

2. พูดโต้ตอบด้วยคำสั้น ๆ ง่าย ๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟัง ใช้คำสั่ง และคำขอร้องง่าย ๆ บอกความต้องการง่าย ๆ ของตนเอง พูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเพื่อน บอกความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ใกล้เคียงตัวหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามแบบที่ฟัง

3. พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว จัดหมวดหมู่คำตามประเภทของบุคคล วัตถุ และสิ่งของตามที่ฟังหรืออ่าน

4. พูดและทำท่าทางประกอบ ตามมารยาทสังคม/วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา บอกชื่อ และคำศัพท์ง่าย ๆ เกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัย

5. บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ และประโยคง่าย ๆ ของภาษาต่างประเทศ และภาษาไทย

6. บอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

7. ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

8. ใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว

9. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง - พูด) สื่อสารตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และเวลาว่างและนันทนาการ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 300 - 450 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม)

10. ใช้ประโยคคำเดียว (One Word Sentence) และประโยคเดียว (Simple Sentence) ในการสนทนาโต้ตอบตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 2 - 3) กล่าวว่า สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีทั้งหมด 4 สาระ ดังนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสารความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือน และความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ตาราง 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางมาตรฐาน ต 1.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. ปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ที่ฟัง	<ul style="list-style-type: none"> คำสั่งที่ใช้ในห้องเรียน เช่น Stand up./ Sit down./ Listen./ Repeat./ Quiet!/ Stop! Etc.
	2. ระบุดัวอักษรและเสียงอ่านออกเสียงและสะกดคำง่าย ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ตัวอักษร (Letter Names) เสียงตัวอักษร (Letter Sounds) และสระ (Vowel Sounds) และการ
	ถูกต้องตามหลักการอ่าน	สะกดคำ หลักการอ่านออกเสียง เช่น - การออกเสียงพยัญชนะต้นคำ

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	3. เลือกภาพตรงตามความหมาย ของคำและกลุ่มคำที่ฟัง	<ul style="list-style-type: none"> คำ กลุ่มคำและความหมายเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และนันทนาการ ภายในวงคำศัพท์ ประมาณ 150 - 200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม)
	4. ตอบคำถามจากการฟัง เรื่องใกล้ตัว	<ul style="list-style-type: none"> บทอ่านเกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัวหรือนิทาน ที่มีภาพประกอบ ประโยคคำถามและคำตอบ <ul style="list-style-type: none"> - Yes/No Question เช่น Is it a/an..? Yes, it is./ No, it is not. etc. - Wh - Question เช่น What is it? It is a/an... etc.

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางมาตรฐาน ต 1.2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. พูดโต้ตอบด้วยคำสั้น ๆ ง่าย ๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคล ตามแบบที่ฟัง	<ul style="list-style-type: none"> บทสนทนาที่ใช้ในการทักทาย กล่าวลา ขอบคุณ ขอโทษ และประโยค/ข้อความ ที่ใช้แนะนำตนเอง เช่น Hi/ Hello/ Good morning/ Good afternoon/ Good evening/ I am.../ Goodbye./ Bye./ Thank you./ I am sorry. How are you?/ I am fine. etc.

ตาราง 2 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	2. ใช้คำสั่งง่าย ๆ ตามแบบที่ฟัง 3. บอกความต้องการง่าย ๆ ของตนเอง ตามแบบที่ฟัง 4. พูดขอและให้ข้อมูลง่าย ๆ เกี่ยวกับตนเองตามแบบที่ฟัง	<ul style="list-style-type: none"> ● คำสั่งที่ใช้ในห้องเรียน ● คำศัพท์ สำนวนภาษา และประโยคที่ใช้บอกความต้องการ เช่น I want.../ Please,... etc. ● คำศัพท์ สำนวนภาษา และประโยค ที่ใช้ขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เช่น What's your name?/ My name is.../ I am... etc

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสารความคิดรวบยอดและความคิดเห็น ในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

ตาราง 3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางมาตรฐาน ต 1.3

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และเรื่องใกล้ตัว	<ul style="list-style-type: none"> ● คำและประโยคที่ใช้ในการพูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง บุคคลใกล้ตัว และเรื่อง ใกล้ตัว เช่น บอกชื่อ อายุ รูปร่าง ส่วนสูง สิ่งต่าง ๆ จำนวน 1 - 20 สี ขนาด ตำแหน่งของสิ่งของ

2. สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางมาตรฐาน ต 2.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	<p>1. พูดและทำท่าประกอบตาม วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา</p> <p>2. บอกชื่อและคำศัพท์เกี่ยวกับ เทศกาลสำคัญของเจ้าของภาษา</p> <p>3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและ วัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> • วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เช่น การใช้สีหน้า ท่าทางประกอบการพูดขณะแนะนำตนเอง การสัมผัสมือ การ โบกมือ การแสดงอาการ ต้อนรับ หรือปฏิเสธ • คำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลสำคัญของ เจ้าของภาษา เช่น วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่ • กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง การเล่านิทาน ประกอบท่าทาง วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือน และความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตาราง 5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางมาตรฐาน ต 2.2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. ระบุตัวอักษรและเสียงตัวอักษร ของภาษาต่างประเทศและ ภาษาไทย	• ตัวอักษรและเสียงตัวอักษรของภาษาต่างประเทศ และภาษาไทย

3. สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

ตาราง 6 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางมาตรฐาน ต 3.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. บอกรายละเอียดที่เกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	<ul style="list-style-type: none"> คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

4. สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก
 มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ตาราง 7 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางมาตรฐาน ต 4.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน	<ul style="list-style-type: none"> การใช้ภาษาในการฟัง/พูดในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตาราง 8 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางมาตรฐาน ต 4.2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อรวบรวม คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว	<ul style="list-style-type: none"> การใช้ภาษาต่างประเทศในการรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัวจากสื่อต่าง ๆ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ในงานวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบโฟนิกส์ เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สระเสียงสั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ใช้สาระที่ 1 มาตรฐาน ต 1.1 ตัวชี้วัดที่ 2 และ 3 ดังนี้

ตาราง 9 สรุปตัวชี้วัดและชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบโฟนิกส์

ชั้น	ตัวชี้วัด	ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบโฟนิกส์
ป.1	1. ระบุดัชนีอักษรและเสียงอ่านออกเสียงและสะกดคำง่าย ๆ ถูกต้อง ตามหลักการอ่าน	ชุดที่ 1 เรื่อง Short vowels
		ชุดที่ 2 เรื่อง Short a
	2. เลือกภาพตรงตามความหมายของคำและกลุ่มคำที่ฟัง	ชุดที่ 3 เรื่อง Short e
		ชุดที่ 4 เรื่อง Short i
		ชุดที่ 5 เรื่อง Short o
		ชุดที่ 6 เรื่อง Short u
		ชุดที่ 7 เรื่อง Phonics fun

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่ง สำหรับให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ต้องการ ตลอดจนสร้างความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะชุดกิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและเพิ่มพูนแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรม หรือชุดการเรียน มาจากคำว่า Instruction Package หรือ Learning Package หรือชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Activity Packages) เป็นนวัตกรรมทางการศึกษา เป็นสื่อการสอนที่สามารถช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างนักเรียน หรือระหว่างบุคคล และส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้เต็มความสามารถ ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2551 : 117 - 118) ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสื่อประสมที่ได้จากระบบการผลิต และการนำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับหน่วยเรื่องและวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

วีระ ไทยพานิช (2551 : 174) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างหนึ่ง เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาและเป็นสื่อประสม เพราะเป็นประสบการณ์เรียนรู้ที่ต้องใช้

สื่อหลายอย่าง ระบบการผลิตที่สื่อหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่า ส่งเสริมซึ่งกันและกัน เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สื่อประสม

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2552 : 14) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง นวัตกรรมที่ใช้จัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนจะได้ศึกษาและใช้สื่อต่าง ๆ ที่สร้างขึ้น เป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน ประกอบด้วย คำแนะนำในการทำกิจกรรม นักเรียนได้ศึกษา ชุดกิจกรรมด้วยตนเอง โดยครูเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำ จนกระทั่งนักเรียน บรรลุตามวัตถุประสงค์

สุจิต เหมวัต (2555 : 33) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการเรียนประเภท หนึ่ง ประกอบด้วย ชุดสื่อประสมที่มีการนำสื่อและกิจกรรมหลากหลายมาประกอบกัน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน มีความสมบูรณ์ในตัวเอง เพื่อให้ นักเรียน ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรม ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้

บุญชม ศรีสะอาด (2556 : 50) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง สื่อประเภทที่ให้นักเรียน ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ตามความปรารถนา ประกอบด้วย บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม แบบฝึก ฯลฯ เพื่อให้ นักเรียน ใช้ประกอบการเรียนเรื่องนั้น ๆ

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการสอนที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นประกอบด้วยสื่อวัสดุอุปกรณ์หลายชนิดประกอบเข้ากันเป็นชุด เพื่อให้เกิดความสะดวก ต่อการใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียน ได้เรียนรู้ตามศักยภาพ โดยอาศัยสื่อที่หลากหลาย เร้าใจ และจัดเนื้อหาเป็นชุด ๆ อย่างมีระบบ เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามเป้าหมาย ของการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านภาษาต่างประเทศ และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ

ความสำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการเรียนและผู้เรียน เพื่อพัฒนาความก้าวหน้า ในการเรียน ถือว่าเป็นการเสริมแรงในการเรียนรู้ ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ลัดดา สุขปริดี (2543 : 34) กล่าวถึงความสำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น เพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ จะมีคำแนะนำให้ผู้เรียน ได้ปฏิบัติตามจึงทำให้สะดวกต่อการเรียน ด้วยตนเอง

2. ชุดกิจกรรมจะถูกสร้างขึ้นเป็นรายวิชา และแบ่งเป็นเรื่องย่อย ๆ มีเนื้อหาเรียงลำดับ ต่อเนื่องกันจากง่ายไปหายาก และมีความสมบูรณ์ในตัวเอง ผู้เรียนจึงมีโอกาสเลือกเรียนในแต่ละเรื่อง

ที่ตนเองสนใจ ตามความสามารถและประสบการณ์เดิม และช่วยให้พัฒนาความก้าวหน้าในการเรียน ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด

3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างเป็นขั้นตอน และผู้เรียน จะสามารถรับรู้ประสบการณ์แห่งความสำเร็จได้ ซึ่งถือว่าการเสริมแรงในการเรียนรู้ขั้นต่อไป ซึ่งชุดกิจกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนประสบความสำเร็จตามความสามารถของผู้เรียนเอง

4. ช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนให้เป็นที่พึงพอใจของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ โดยไม่จำกัดสถานที่ และเวลา

บุญเกื้อ คอรวาเวช (2545 : 84) กล่าวถึงความสำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล ผู้เรียนเรียนได้ตามความสามารถ ความสนใจ และโอกาสที่เหมาะสมของแต่ละคน

2. ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครู เพราะชุดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง หรืออาจต้องการความช่วยเหลือจากครูผู้สอนได้เพียงเล็กน้อย

3. ช่วยให้การศึกษานอกระบบ โรงเรียน เพราะผู้เรียนสามารถนำชุดกิจกรรมไปเรียน ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

4. ช่วยลดภาระการสอนของครู และช่วยให้ครูผู้สอนมีความพร้อม และความมั่นใจ ในการจัดการเรียนรู้

5. ชุดการเรียนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียน และครูผู้สอนสามารถ วัดผลผู้เรียนได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย

6. ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และรู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ฝึกการตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และฝึกความรับผิดชอบต่อตนเอง

7. ช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากเรียนรู้ได้พร้อมกัน และเรียนรู้ในลักษณะเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วาสนา ชาวหา (2548 : 139) กล่าวถึงความสำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง หรือเรียนเป็นกลุ่ม โดยไม่ต้องอาศัยครูผู้สอน และสามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน

2. ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ที่ใดก็ได้ตามความสะดวกของการเรียน ช่วยแก้ปัญหาการขาด แคลนครู ซึ่งชุดกิจกรรมอาจนำมาใช้ได้เนื่องจากครูไม่เพียงพอ หรือมีความจำเป็นที่ครูไม่สามารถ มาสอนได้

3. ช่วยฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากการกระทำที่นอกเหนือไปจากสถานการณ์ ในชั้นเรียนปกติที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เป็นการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ ฝึกทักษะการคิด

ให้กับผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง และเป็นการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าการเรียนรู้เนื้อหาเพียงอย่างเดียว

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2553 : 121) กล่าวถึงความสำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระ และประสบการณ์ที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย ซึ่งครูผู้สอนอาจไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดี
2. ชุดกิจกรรมช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังเรียนรู้ เพราะชุดกิจกรรมจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนด้วยตนเอง
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
4. ช่วยสร้างความพร้อมในการเรียนรู้และความมั่นใจในการเรียนรู้ เพราะชุดกิจกรรมถูกผลิตขึ้นอย่างเป็นระบบ และจัดเนื้อหาสาระไว้เป็นหมวดหมู่ สะดวกต่อการเรียนรู้
5. ช่วยให้การเรียนรู้เป็นอิสระจากครูผู้สอน ซึ่งชุดกิจกรรมจะทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครูผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. ชุดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เป็นรายบุคคลได้ตลอดเวลา ไม่จำกัดสถานที่ และประหยัดค่าใช้จ่าย

จากความสำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ และความสนใจในการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดสถานที่และเวลา จึงช่วยให้เกิดความรู้สึที่เป็นอิสระจากครูผู้สอน ช่วยฝึกความรับผิดชอบในการเรียนรู้ ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการเรียน ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนได้อย่างแท้จริง

ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง หรือชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียน สามารถแบ่งได้หลายประเภท ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2551 : 7) กล่าวถึงชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำมาใช้จัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย เป็นชุดกิจกรรมที่มุ่งขยายเนื้อหาสาระแบบบรรยายให้ชัดเจนขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนน้อยลง นิยมใช้กับการฝึกอบรม และการสอนระดับอุดมศึกษาที่ยังถือว่าการสอนแบบบรรยายมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้

2. ชุดกิจกรรมแบบกลุ่ม ที่มุ่งให้นักเรียนประกอบกิจกรรมของกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ แบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

3. ชุดกิจกรรมรายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนสามารถหาความรู้ด้วยตนเองตามความแตกต่างระหว่างบุคคล อาจเป็นการเรียนใน โรงเรียน หรือที่บ้านก็ได้เพื่อให้นักเรียนก้าวไปข้างหน้าตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อม อาจออกมาในรูปของหน่วยการเรียนรู้ย่อยหรือโมดูล

4. ชุดกิจกรรมทางไกล เป็นชุดกิจกรรมที่ครูกับนักเรียนอยู่ต่างถิ่นต่างเวลากัน มุ่งให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้ามาชั้นเรียน ประกอบด้วย สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ รายการวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และการสอนเสริมตามศูนย์การเรียนรู้ เช่น ชุดการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551 : 16) กล่าวถึง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำมาใช้จัดการเรียนรู้แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมสำหรับครูประกอบด้วย คู่มือครู สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายมีการจัดกิจกรรมและสื่อประเภทการบรรยาย ชุดกิจกรรมมีเนื้อหาสาระวิชาเพียงหน่วยเดียวใช้กับนักเรียนทั้งชั้น แบ่งเป็นหัวข้อที่จะบรรยายมีการกำหนดกิจกรรมตามลำดับขั้น

2. ชุดกิจกรรมกลุ่ม เป็นการเรียนรู้ที่ให้นักเรียน ได้ศึกษาหาความรู้ร่วมกัน โดยปฏิบัติตามกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรม หรืออาจเรียนรู้ในชุดกิจกรรมศูนย์ แต่ละศูนย์การเรียนรู้จะมีชุดกิจกรรมในแต่ละหัวข้อย่อยของหน่วยการเรียนรู้ที่จะให้นักเรียนศึกษา แต่ละกลุ่มจะหมุนเวียนศึกษาความรู้และทำกิจกรรมจนครบทุกศูนย์การเรียนรู้

3. ชุดกิจกรรมรายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมที่ให้นักเรียน ได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนจะเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ซึ่งสามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และเมื่อศึกษาครบตามขั้นตอนแล้ว นักเรียนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

4. ชุดกิจกรรมแบบผสม เป็นชุดกิจกรรมที่มีการจัดกิจกรรมหลากหลายบางขั้นตอนครูอาจใช้วิธีบรรยายประกอบการใช้สื่อ บางขั้นตอนอาจให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคลและบางขั้นตอนอาจให้นักเรียนศึกษาความรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม

ศุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2553 : 51) กล่าวถึง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำมาใช้จัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยายของครู สำหรับเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ หรือการสอนที่มุ่งเน้นการปูพื้นฐานให้ทุกคนรับรู้และเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ช่วยลดเวลาในการอธิบายของครูและเพิ่มเวลาให้นักเรียนได้ปฏิบัติมากขึ้น

2. ชุดกิจกรรมกลุ่ม สำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย ประมาณกลุ่มละ 4 - 8 คน โดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่บรรจุในชุดกิจกรรม ฝึกทักษะเนื้อหาวิชา นักเรียนมีโอกาสทำงานร่วมกัน ใช้ในการสอนกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ การสอนแบบศูนย์การเรียน เป็นต้น

3. ชุดกิจกรรมรายบุคคลหรือชุดกิจกรรมตามเอกัตภาพ สำหรับเรียนด้วยตนเอง คือ นักเรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ตามความต้องการและความสนใจ การทำความเข้าใจกับเนื้อหาวิชาเพิ่มเติม นักเรียนสามารถประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง ส่วนใหญ่จัดในลักษณะหน่วยการสอนย่อยหรือโมดูลเช่น ชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช เป็นต้น

ศุจิต เหมวัล (2555 : 35) กล่าวถึง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำมาใช้จัดการเรียนรู้แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมประเภทสื่อสิ่งพิมพ์จัดทำขึ้นเป็นชุด ๆ มี 2 ประเภท ได้แก่ ชุดกิจกรรมสำหรับครู และชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน

2. ชุดกิจกรรมประเภทวัสดุอุปกรณ์จัดทำเป็นชุด ๆ ให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์

3. ชุดกิจกรรมประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการนำองค์ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และกิจกรรม มาจัดทำในลักษณะเป็นแอปพลิเคชันเป็นชุด ๆ ปฏิบัติกิจกรรมตามโปรแกรมและขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแอปพลิเคชันนั้น ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

จากประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มี 3 ประเภท คือ

1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบคำบรรยาย 2) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม และ 3) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล ผู้วิจัยเลือกใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะฝึกทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียน นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคล โดยศึกษาหาความรู้ตามความสามารถ ตามศักยภาพและความสนใจของตนเอง

องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น ผู้สร้างจะต้องศึกษาถึงองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่ามีองค์ประกอบหลักอะไรบ้าง เพื่อจะได้นำมากำหนดองค์ประกอบของ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะสร้างขึ้น ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2553 : 120) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีองค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่

1. คู่มือครูสำหรับใช้ชุดกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ และคู่มือสำหรับผู้เรียนที่ต้องเรียนจากชุดกิจกรรม
2. เนื้อหาสาระ สื่อการเรียนรู้ โดยจัดให้อยู่ในรูปของสื่อแบบประสม หรือกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่ม และรายบุคคล ตามจุดประสงค์การเรียนรู้
3. คำสั่ง คำชี้แจง หรือการมอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้กับผู้เรียน
4. การประเมินผล เป็นการประเมินผลของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงาน การค้นคว้า และผลของการเรียนรู้ที่ได้จากการวัดด้วยแบบทดสอบต่าง ๆ

สุจิต เหมวัล (2555 : 46) กล่าวถึง องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

1. ปกนอก
2. ปกใน
3. คำนำ
4. สารบัญ
5. สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
6. แบบทดสอบก่อนเรียน
7. ใบความรู้
8. ชุดกิจกรรม/ชุดฝึกกิจกรรม
9. แบบฝึกกิจกรรม
10. แบบทดสอบหลังเรียน
11. บรรณานุกรม
12. เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
13. เฉลย/แนวคำตอบชุดกิจกรรม
14. เฉลยทดสอบหลังเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2556 : 50 - 51) กล่าวถึง องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

1. คู่มือ สำหรับครูและนักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรม
2. คำสั่ง เพื่อเป็นแนวทางในการเรียน

3. เนื้อหาบทเรียนที่อยู่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เทป ชุดการ์ตูน ฯลฯ
  4. กิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนได้ทำหรือค้นคว้าต่อจากที่เรียนแล้ว
  5. แบบทดสอบ สำหรับประเมินผลเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเรียนนั้น
- ทิสนา แคมมณี (2558 : 10 - 12) กล่าวถึง องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้

ดังนี้

1. ชื่อชุดกิจกรรม หมายถึง ชื่อกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้
2. ชื่อหน่วย หมายถึง หัวข้อย่อยที่ประกอบขึ้นเป็นชุดกิจกรรม ส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ในแต่ละชุดกิจกรรม
3. คำชี้แจง สำหรับนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมในชุดกิจกรรมหมายถึง ข้อเสนอแนะในการเรียนรู้ด้วยตนเองจากชุดกิจกรรมของนักเรียน
4. สาระการเรียนรู้ หมายถึง เนื้อหารายละเอียดของหน่วยการเรียนรู้ในชุดกิจกรรม
5. ตัวบ่งชี้ในการเรียนรู้ หมายถึง การระบุพฤติกรรมการเรียนรู้ของเนื้อหาในหน่วยย่อยของชุดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด
6. เวลาที่ใช้ หมายถึง ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละหน่วยของชุดกิจกรรม
7. กิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วย หมายถึง การกำหนดงานที่จะให้นักเรียนปฏิบัติ
8. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้กับการเรียนการสอนในชุดกิจกรรม
9. การประเมินผล หมายถึง การทดสอบความสามารถของนักเรียนหลังจากเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ในชุดกิจกรรม

จากองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ควรประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ 1) คู่มือสำหรับครูและนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ เป็นคู่มือสำหรับครูและนักเรียนที่มีคำชี้แจง วิธีการใช้ คำแนะนำ และแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษา 2) เนื้อหาสาระและสื่อประเภทต่าง ๆ คือ ใบความรู้และแบบฝึกหัด 3) การวัดและประเมินผล เป็นการประเมินผลก่อนและหลังเรียนที่มีหลายรูปแบบ

ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสำคัญมากที่จะส่งผลให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ระพินทร์ โพธิ์ศรี (2550 : 5) กล่าวถึง การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเรียนรู้
2. ออกแบบชุดกิจกรรม

3. ตรวจสอบความถูกต้องของชุดกิจกรรม และแบบทดสอบหลังเรียน

4. ทดสอบภาคสนาม

5. ทดลองหาประสิทธิภาพ

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 44) กล่าวถึง การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอน

ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของการจัดการเรียนรู้

2. ศึกษารายละเอียดของหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมที่เป็นปัญหา

3. เลือกเนื้อหาที่เหมาะสม แบ่งเป็นบท เป็นตอน หรือเป็นเรื่อง เพื่อแก้ปัญหาที่พบ

4. ศึกษารูปแบบการสร้างชุดกิจกรรม และกำหนดส่วนประกอบของชุดกิจกรรม

5. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล เพื่อกำหนดเป็นจุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการและสื่อการเรียนรู้ ประกอบชุดกิจกรรมในแต่ละบทแต่ละตอน

6. เขียนเนื้อหาในแต่ละตอน ภาพประกอบแผนภูมิ และข้อทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

7. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

8. นำไปทดลองใช้ในห้องเรียน และเก็บบันทึกผลการใช้

9. นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

10. นำไปใช้จริง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2551 : 122 - 123) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็น 10 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการ เป็นแบบสหวิทยาการ ตามที่เห็นเหมาะสม

2. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ แบ่งเนื้อหาวิชาการออกเป็นหน่วยการเรียนรู้โดยประมาณ เนื้อหาวิชาที่ครูจะสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ ในหนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งครั้ง

3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตนเองว่าในการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ควรให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอะไรบ้าง แล้วกำหนดออกมาเป็น 4 - 6 หัวเรื่อง

4. กำหนดโน้มนำทัศนคติและหลักการมโนทัศน์และหลักการที่กำหนดขึ้นจะต้องสอดคล้อง กับหน่วยและหัวเรื่อง โดยสรุปรวมแนวคิด สาระและหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกัน

5. กำหนดวัตถุประสงค์ ให้สอดคล้องกับหัวเรื่องทั่วไปก่อนแล้วเปลี่ยนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไขและเกณฑ์การเปลี่ยนพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็แนวทางเลือก และการผลิตสื่อการสอน “กิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่าน บัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ ทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ เล่นเกม ฯลฯ

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว นักเรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตสื่อการสอนวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ถือ เป็นสื่อการเรียนการสอน ทั้งสิ้นเมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่อง ที่เตรียมไว้ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ

9. หาประสิทธิภาพชุดกิจกรรม เพื่อเป็นประกันว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจำเป็น ต้องสรุปเกณฑ์ล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้การเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10. การใช้ชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้ว สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทชุดกิจกรรม และตามระดับการศึกษา โดยกำหนดขั้นตอน ในการใช้ดังนี้

10.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาพื้นความรู้เดิม

10.2 ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน

10.3 ช้่นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ (ชั้นสอน)

10.4 ช้่นสรุปผลการสอน เพื่อสรุปมโนทัศน์และหลักการที่สำคัญ

10.5 ทำแบบสอบหลังเรียน เพื่อดูพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป

ประภาพรรณ เสงี่ยมวงศ์ (2551 : 42 - 43) กล่าวถึง การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอน

ดังนี้

1. สังเกตปัญหาและบันทึกปัญหาที่เกิดจากเรียนรู้
2. ศึกษาสาเหตุของปัญหาโดยพิจารณาปัญหาที่มีผลเสียต่อการเรียนรู้มากที่สุด
3. ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร
4. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้
5. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. กำหนดโครงร่างกระบวนการแก้ปัญหาในสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ เป็นบท ๆ หรือเป็นตอน ๆ

7. ศึกษารูปแบบการเขียนชุดกิจกรรม
8. กำหนดส่วนประกอบภายในชุดกิจกรรม
9. รวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาเขียนทฤษฎี หลักการ เนื้อหา วิธีการ ภาพ แผนภูมิ
10. ลงมือเขียนเนื้อหาแต่ละเล่ม
11. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญให้ช่วยพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
12. นำไปทดลองใช้สอนในห้องเรียน
13. ประเมินผลการใช้และการจัดการเรียนรู้
14. ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องให้สมบูรณ์

ศุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2551 : 18) กล่าวถึง การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนดังนี้

1. เลือกหัวข้อ กำหนดขอบเขตและประเด็นสำคัญของเนื้อหา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ในระดับชั้น
2. กำหนดเนื้อหา โดยคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของนักเรียน
3. เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. สร้างแบบทดสอบ มี 3 แบบ คือ
  - 4.1 แบบทดสอบวัดพื้นฐานความรู้เดิม เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้พื้นฐานเพียงพอหรือไม่
  - 4.2 แบบทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้หลังจากเรียนจบในแต่ละเนื้อหาย่อย
  - 4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้ประเมินผลการเรียนรู้หลังจบการศึกษาชุดกิจกรรม
5. จัดทำชุดกิจกรรม ประกอบด้วย
  - 5.1 บัตรคำสั่ง
  - 5.2 บัตรปฏิบัติการและบัตรเฉลย (ถ้ามี)
  - 5.3 บัตรเนื้อหา
  - 5.4 บัตรฝึกหัด และบัตรเฉลยบัตรฝึกหัด
  - 5.5 บัตรทดสอบ และบัตรเฉลยบัตรทดสอบ
6. วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีหลักการสำคัญ คือ
  - 6.1 นักเรียนมีบทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ครูเป็นผู้คอยชี้แนะและควบคุมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
  - 6.2 เลือกกิจกรรมหลากหลายที่เหมาะสมกับชุดกิจกรรม

6.3 ฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการคิดอย่างหลากหลาย เช่น คิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

6.4 มีกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น

7. รวบรวมและจัดทำสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้

สุจิต เหมวัล (2555 : 41) กล่าวถึง การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร
2. วิเคราะห์หลักสูตร
3. วิเคราะห์นักเรียน
4. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรม วิเคราะห์องค์ประกอบของชุดกิจกรรม
5. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้
6. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้
7. ออกแบบการสร้างชุดกิจกรรม
8. สร้างชุดกิจกรรม
9. นำชุดกิจกรรม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ ชุดฝึกกิจกรรม แบบทดสอบ โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน
10. นำชุดกิจกรรม ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)
11. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
12. นำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเล็ก จำนวน 3 คน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพ
13. นำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มกลาง จำนวน 9 คน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพ
14. นำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้ครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มใหญ่ จำนวน 30 คน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป ลำดับขั้นตอนที่สำคัญในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้

- 1) วิเคราะห์ปัญหาจากการจัดการเรียนรู้ 2) ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร 3) ศึกษาทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ออกแบบกิจกรรม 5) ประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้วปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ 6) นำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ 7) ปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ 8) นำไปใช้สอนจริง

ประโยชน์และคุณค่าของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

การสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ย่อมทำให้มีคุณประโยชน์ต่อการเพิ่มคุณค่าในการเรียนการสอน โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ดวงแสง ณ นคร (2549 : 228) กล่าวถึง ประโยชน์และคุณค่าของชุดกิจกรรมการเรียนรู้สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียน จะทำให้นักเรียนสนใจการเรียนตลอดเวลา
2. ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีเพราะเรียนซ้ำหรือเร็วได้ตามความสามารถแต่ละบุคคล
3. ส่งเสริมและฝึกหัดให้นักเรียน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
4. ช่วยลดบทบาทของครูจากการบรรยาย เป็นผู้แนะนำ ช่วยเหลือ โดยใช้ชุดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แทนครู
5. นักเรียนได้ทราบผลการเรียนของตนเอง จากแบบประเมินผลและเฉลยที่มีอยู่ในชุดกิจกรรม
6. แก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดกิจกรรมช่วยให้นักเรียนได้เรียนตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และตามโอกาสที่เอื้ออำนวย
7. สร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ครู เพราะชุดกิจกรรมจัดกระบวนการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้ข้อเสนอแนะสำหรับครูให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที
8. ส่งเสริมการเรียนแบบต่อเนื่อง หรือการศึกษาตลอดชีพ เพราะสามารถนำชุดกิจกรรมไปใช้ในการเรียนด้วยตนเองได้ทุกสถานที่
9. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ เพราะชุดกิจกรรมผลิตขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยผู้มีความรู้ความสามารถ มีการทดลองจนแน่ใจว่าใช้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วจึงนำไปเผยแพร่

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551 : 21) กล่าวถึง ประโยชน์และคุณค่าของชุดกิจกรรมการเรียนรู้สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนได้ใช้ความสามารถในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการอ่าน และสรุปความรู้อย่างเป็นระบบ
2. การทำแบบฝึกหัด ทำให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น และแก้ปัญหาเป็น สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา

3. นักเรียนมีวินัยในตนเอง ด้วยการปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรม การตรวจตราแบบฝึกหัดด้วยตนเองจะให้นักเรียนรู้จักฝึกตามกติกา

4. นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ฝึกความเป็น ประชาธิปไตย อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

5. การใช้ชุดกิจกรรมนอกเวลาเรียน ขึ้นอยู่กับการออกแบบของครูที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้วยตนเอง

สุดจิต เหมวัต (2555 : 38 - 39) กล่าวถึง ประโยชน์และคุณค่าของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

1. สามารถจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด ของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น

4. สามารถจัดกิจกรรมโดยผสมผสานบูรณาการเชื่อมโยงกับองค์ความรู้อื่น ๆ อย่างได้ สดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. สามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อใ้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่

6. เป็นเครื่องมือในการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อน เรียนช้า และนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

7. เป็นเครื่องมือในการสอนเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนเก่ง เรียนรู้ได้เร็ว

8. เป็นเครื่องมือในการทบทวนเนื้อหา บทเรียน และฝึกซ้ำให้เกิดความชำนาญ

9. ฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ รักการเรียนรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และเต็มศักยภาพ

10. ฝึกนักเรียนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรับผิดชอบ รักการทำงานและ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

กล่าวโดยสรุป ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประโยชน์และคุณค่าต่อนักเรียน คือ ส่งเสริมใ้ นักเรียนรู้จัก แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหาได้ มีวินัย และความรับผิดชอบและมีประโยชน์ต่อครูคือ ครูใช้พัฒนาทักษะการเรียนรู้และครูมีทิศทาง

ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ต่อการศึกษาคือ เป็นทางเลือกให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทาง ในการจัดการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้สร้างมั่นใจได้ว่า เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีนักการศึกษากล่าวถึง การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556 : 9 - 12) กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้

1. เกณฑ์ประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพถึงระดับที่กำหนดแล้วก็แสดงว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นก็มีความดีที่จะนำไปสอน นักเรียนได้ การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ กระทำได้โดยการกำหนดผลของพฤติกรรมนักเรียน

2 ประเภท ได้แก่

- 1.1 ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง หรือประสิทธิภาพของกระบวนการ
- 1.2 ประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย หรือประสิทธิภาพของผลลัพธ์

2. การกำหนดค่าประสิทธิภาพ

การกำหนดค่าประสิทธิภาพ หรือการกำหนดเกณฑ์ โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ มักจะตั้งไว้สูงสุดแล้วลดต่ำลงมาคือ 90/90, 85/85 และ 80/80 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะ อาจจะตั้งไว้ ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 ประสิทธิภาพจึงเป็นร้อยละของค่าเฉลี่ย เมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม ต้องมีค่าสูง จึงจะชื่อว่ามีประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ เช่น 80/80 มีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก เป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ เกิดจากการนำคะแนนที่นักเรียนทำได้ ระหว่างเรียน หรือระหว่างการทดลอง มาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละ ซึ่งต้องได้ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80

80 ตัวหลัง เป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เกิดจากการนำคะแนนที่นักเรียนทำได้จาก การวัด เมื่อสิ้นสุดการเรียนหรือการทดลอง มาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละ ซึ่งต้องได้ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80

3. ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพ

เมื่อสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ขึ้นเป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำชุดกิจกรรมการรู้ไปหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1 : 1) เป็นการทดลองประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้เรียน 1 - 3 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเก่ง โดยทดลองกับเด็กอ่อนก่อน ทำการปรับปรุง แล้วทดลองกับเด็กปานกลาง แล้วจึงนำไป ทดลองกับเด็กเก่ง โดยปกคิจะแนบที่ได้จะต่ำกว่าเกณฑ์

3.2 การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1 : 10) เป็นการทดลองประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้เรียน 6 - 10 คน คณะผู้เรียนทั้งเก่งและอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ซึ่งในครั้งนี้นะแนบจะเพิ่มขึ้นเกือบเท่าเกณฑ์

3.3 การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1 : 100) เป็นการทดลองประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้เรียนทั้งชั้น คณะผู้เรียนทั้งเก่งและอ่อน คำนวณค่าประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุง ซึ่งในครั้งนี่ ผลที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จึงจะสามารถนำไปใช้จริงได้ต่อไป

บุญชม ศรีสะอาด (2556 : 103) กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าชุดกิจกรรมนั้น สามารถพัฒนา นักเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ ภายใต้สถานการณ์หรือกิจกรรมที่กำหนดให้ โดยเก็บข้อมูลของจุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดกิจกรรมหรือแผนการจัดการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความงอกงามของนักเรียน ได้ โดยทั่วไปคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทดสอบย่อย หรือคะแนนจากพฤติกรรมการเรียน

2. ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าชุดกิจกรรมนั้นสามารถส่งผลให้ นักเรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ซึ่งคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกคน

จากข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ผลการประเมินที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญ ที่ครูผู้สอนจะต้องทำการพัฒนา ก่อนนำไปใช้จริง เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถพัฒนานักเรียนได้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้เกิดประสิทธิผลต่อนักเรียนอย่างแน่นอน

การสอนแบบโฟนิกส์

การสอนแบบโฟนิกส์ เป็นวิธีการสอนโดยใช้การออกเสียงเป็นตัวกำหนดและให้ความสำคัญกับเสียงของตัวอักษรและการสะกดคำ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในกระบวนการสอนอ่านเบื้องต้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ไว้ ดังนี้

เจมส์ และแพทริเซีย (James and Patricia. 1967 : 75) กล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์เป็นการประยุกต์วิชาที่ว่าด้วยเสียงของภาษา (Phonetics) เพื่อใช้ในการสอนการอ่าน

ฮัฟส์ (Hughes. 1972 : 2) ได้กล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์นั้น เป็นการสอนการอ่านตั้งอยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษร เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างตัวอักษรต่าง ๆ และเสียงอ่านที่เกิดจากตัวอักษรนั้น ๆ

แจนนูซี (Jannuzzi. 1997 : 186) กล่าวว่า วิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์ (Phonics Instruction) เป็นแนวทางหนึ่งในการสอนการอ่านและการสะกดคำโดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและสัญลักษณ์ของเสียง มักใช้ในการสอนระดับเบื้องต้นหรือระดับประถมศึกษา

เรย์เนอร์ และคณะ (Rayner and et al. 2002 : 86) ให้ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ว่าเป็นรูปแบบการเรียนภาษาโดยการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงที่มีหน่วยเสียงย่อยต่าง ๆ ผู้เรียนได้รับการสอนให้เรียนรู้การใช้ความรู้เกี่ยวกับเสียงของพยัญชนะและสระเหล่านี้ เพื่ออ่านออกเสียงต่าง ๆ

สปาฟฟอร์ด และกรอสเซอร์ (Spafford and Grosser. 2005 : 104) กล่าวว่า โฟนิกส์คือการสอนให้ผู้อ่านเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างรูปกับเสียง เพื่อนำความเชื่อมโยงนั้นไปใช้ในการอ่านถอดรหัส และการสะกดคำ

เอลเดเรจ (Eldrege. 2005 : 42 - 43) กล่าวว่า โฟนิกส์เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่เด็กใช้ในการสังเกตแยกแยะคำ (Word Identification) ด้วยการอาศัยวิธีการออกเสียง ซึ่งเด็กต้องมีความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร ความสามารถในการแบ่งแยกหน่วยเสียงและความสามารถในการประสมหน่วยเสียง เพื่อออกเสียงเป็นคำ

น้ำทิพย์ ขจรบุญ (2553 : 9) กล่าวว่า โฟนิกส์เป็นเรื่องของเสียง เพราะคำว่า Phonics มาจากคำว่า Phone ที่แปลว่า เสียง แต่ในที่นี้โฟนิกส์ หมายถึง เสียงในภาษาซึ่งเน้นเสียงของพยัญชนะและสระ โดยแต่ละตัวจะมีเสียงเฉพาะที่ผู้เรียนจะต้องเปล่งเสียงพยัญชนะและสระให้ถูกต้อง

จากคำจำกัดความของการสอนแบบโฟนิกส์สรุปได้ว่า การสอนแบบโฟนิกส์เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนออกเสียงความสัมพันธ์ของตัวอักษรและเสียงของตัวอักษร

ซึ่งมีหน่วยเสียงที่สัมพันธ์กัน การสะกดพยัญชนะ และสระ นำมาผสมเป็นคำศัพท์ที่มีพยัญชนะต้น และตัวสะกดต่างกัน แต่มีสระเหมือนกัน

ความเป็นมาของการสอนแบบโฟนิกส์

นักวิชาการได้กล่าวถึงความเป็นมาของการสอนแบบโฟนิกส์ไว้ ดังนี้

แฮนด์ค็อก และวินเกิร์ต (Handcock and Wingert. 1996 : 62) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ได้พัฒนามาตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 เนื่องจากมีหนังสือมากมายที่เกี่ยวกับโฟนิกส์ได้ถูกพิมพ์ขึ้นมา เพื่อช่วยในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เช่น McGuffey's Eclectic First Reader for Young Children ซึ่งถูกนำมาใช้ในปี 1830s จนถึง 1920s แต่หลังจากนั้นโรงเรียนต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกากลับหันมานิยมวิธีการสอนแบบ Look-and-Say คือ การสอนการอ่านที่เน้นการจดจำคำ (Memoration of Sight Words) เป็นคำ ๆ ไปจากคำที่กำหนดให้โดยผู้เรียนไม่ได้รับการสอนเกี่ยวกับเสียงหรือสัญลักษณ์ของเสียงและตัวสะกดต่าง ๆ ที่ท่องจำ

บราวน์ (Browne. 1996 : 27) กล่าวว่า iva การสอนแบบโฟนิกส์เป็นวิธีที่นิยมใช้สอนการอ่านมากในช่วงกลางของศตวรรษที่ 19 แม้จะได้รับความนิยมลดลงบ้างในช่วงยุค 50 (1950s) แต่วิธีนี้ถูกนำมาใช้สอนอ่านในโรงเรียนต่อมาจนกระทั่งปัจจุบัน

วิลสัน (Wilson. 2000 : 67) ได้กล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์เป็นเพียงการฟื้นฟูการสอนแบบ Look-and-Say อย่างไรก็ตามยังมีครูรุ่นเก่า ๆ และสถาบันการอบรมครูหลายแห่งยังยอมรับการสอนแบบโฟนิกส์อยู่ แม้ว่าครูรุ่นใหม่จะเห็นด้วยและสนับสนุนการสอนภาษาโดยรวม หนังสือเกี่ยวกับการสอนแบบโฟนิกส์เริ่มหายาก ครูรุ่นใหม่ไม่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบโฟนิกส์ ไม่นานนักปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการอ่านก็เริ่มขึ้นอีกครั้งในประเทศสหรัฐอเมริกา ปัญหาการอ่านได้เกิดการถกเถียงกันในวงกว้างโดยเฉพาะวงการศึกษา รวมถึงการเมืองและศาสนา เนื่องจากความผิดหวังที่เด็ก ๆ ไม่มีพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาต่าง ๆ เพียงพอ พ่อแม่ต่างเห็นว่าทักษะการสะกดคำต้องลงอย่างมาก โดยเห็นได้ชัดจากคะแนนการทดสอบข้อสอบมาตรฐานของรัฐ ดังนั้นพวกเขาจึงหันกลับมาใช้การสอนแบบเก่าคือการสอนแบบโฟนิกส์ ทำให้ธุรกิจการขายหนังสือโฟนิกส์และโรงเรียนสอนโฟนิกส์เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง รัฐแคลิฟอร์เนียถึงกับประกาศให้ต้องมีการสอนแบบโฟนิกส์ในโรงเรียน จากนั้นรัฐอื่น ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกาจึงทำตาม

จากความเป็นมาของการสอนแบบโฟนิกส์สรุปได้ว่า แต่ละยุคแต่ละสมัยได้รับความนิยมในการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันไป การสอนแบบโฟนิกส์ได้รับความนิยมและอาจจะไม่นิยมในแต่ละสมัย แต่อย่างไรก็ตาม การสอนแบบโฟนิกส์ยังคงสามารถพัฒนาทักษะให้กับเด็ก ๆ ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากโฟนิกส์เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้านให้กับเด็ก ๆ ในการเรียนรู้ภาษานั้น ๆ

ความสำคัญของการสอนแบบโฟนิกส์

การสอนแบบโฟนิกส์มีความสำคัญในการนำเสนอความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษร เพื่อนำมาช่วยในการสอนอ่าน ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการสอนแบบโฟนิกส์ไว้ ดังนี้

ฮัฟส์ (Hughes. 1972 : 2 - 8) กล่าวถึง การสอนภาษาในระหว่างศตวรรษที่ 19 ว่า เริ่มต้นการสอนเด็ก ๆ ด้วยระบบตัวอักษร การดำเนินการสอนภาษาแบบโฟนิกส์นั้นก็เพื่อดึงความสนใจของเด็กให้รู้จักตัวอักษรที่เป็นตัวพิมพ์ในภาษาเขียนและเข้าถึงเสียงของอักษรเหล่านั้น แม้ในการอ่านจริงก็ได้เห็นคำและเดาคำจากบริบทช่วยหรือจากภาพประกอบ แต่บางครั้งพวกเขาก็ไม่อาจเลี่ยงกับการเผชิญคำต่าง ๆ ที่เขาไม่เคยรู้หรือจดจำโดยการมองเห็นมาก่อน ซึ่งชัดเจนว่าเด็ก ๆ ต้องการความช่วยเหลือที่จำเป็นเพื่อแปลรหัสคำที่ไม่คุ้นเคย

แลพ และฟลัด (Lapp and Flood. 1992 : 104) กล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์ช่วยส่งเสริมความสามารถที่ทำให้นักเรียนแยกแยะหน่วยเสียงและเชื่อมโยงหน่วยเสียงได้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการกำเนิดเสียง ไปวิเคราะห์เมื่ออ่านคำศัพท์ใหม่

บราวน์ (Browne. 1996 : 27) กล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์เหมาะสำหรับเด็กที่มีปัญหาด้านการอ่าน เพราะช่วยให้เด็กเกิดการตระหนักรู้ระบบเสียงในภาษา (Phonological Awareness) ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของกระบวนการอ่าน และช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจเรื่องความสัมพันธ์รูปแบบคำพูดกับรูปแบบคำเขียน

เยซิล-แด็กลี (Yesil-Dagli. 2011 : 15 - 29) กล่าวว่า การตระหนักรู้ในหน่วยเสียง (Phonological Awareness) เป็นความสามารถที่จะแยกแยะและสร้างเสียงเป็นคำพูด โดยปกติขั้นแรกของการตระหนักรู้ในหน่วยเสียงคือ การแยกแยะเสียงต้นคำ ความคล่องแคล่วในการบอกเสียงต้นของคำที่จะดูได้จากความเร็วในการระบุเสียงในเวลาอันสั้น เช่น ใน 3 วินาที การศึกษาของเยซิล-แด็กลี ยังชี้ให้เห็นอีกว่านักเรียนที่มีการตระหนักรู้ในหน่วยเสียงเป็นอย่างดีจะแสดงให้เห็นความสามารถในการอ่านในระดับปฐมวัย นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงระดับขั้นของพัฒนาการทางการอ่านเขียน ขั้นแรกคือขั้นก่อนการอ่านเป็นขั้นที่เด็กเรียนรู้ว่าภาษาพูดประกอบด้วยเสียงและภาษาเขียนประกอบด้วยตัวอักษร และบางคำมีเสียงขึ้นต้นหรือเสียงลงท้ายเหมือนกัน ขั้นต่อมาคือขั้นริเริ่มการอ่าน ซึ่งโดยทั่วไปจะอยู่ในวัยอนุบาลและประถมศึกษาปีที่ 1 เด็กจะมุ่งเน้นไปที่ความคล่องแคล่วในการอ่านเขียน แต่ละขั้นจะพัฒนามาจากขั้นก่อนหน้าและสามารถทำนายถึงขั้นต่อไปได้

จากความสำคัญของการสอนแบบโฟนิกส์ข้างต้น สรุปได้ว่า การสอนแบบโฟนิกส์เป็นวิธีการสอนการออกเสียงอย่างเป็นระบบ เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนได้วิเคราะห์เสียงกับตัวอักษร และ

แยกแยะความแตกต่างของเสียงต่าง ๆ ทำให้นักเรียนสามารถถอดรหัสตัวอักษรที่เห็นออกมาเป็นคำ และอ่านได้อย่างถูกต้อง

ประเภทของการสอนแบบโฟนิกส์

การสอนแบบโฟนิกส์มีด้วยกันหลายประเภท ส่วนใหญ่จะคำนึงถึงการอ่านออกเสียง เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักตัวอักษรและเสียงตัวอักษร โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงประเภทของการสอนแบบโฟนิกส์ไว้ ดังนี้

ฮาร์ริส และ ฮอดจิส (Harris and Hodges. 1995 : 186) กล่าวว่า ประเภทของการสอนแบบโฟนิกส์มี 11 ประเภท ดังนี้

1. การออกเสียงตามอักษร (Letters Phonics) เป็นการสอนโดยเน้นออกเสียงของอักษรแต่ละตัวเป็นหลัก
2. การสอนออกเสียงเป็นคำ (Whole - word Phonics) เป็นการสอนอ่านเป็นคำ โดยไม่แยกเสียงของตัวอักษรในคำ
3. การออกเสียงควบกล้ำ (Cluster Phonics) เป็นการสอนเสียงที่เน้นเสียงควบกล้ำของตัวอักษร
4. การวิเคราะห์การออกเสียง (Analytic Phonics) เป็นการสอนวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรแต่ละตัว ซึ่งเป็นการอ่านออกเสียงส่วนประกอบของคำ
5. การสังเคราะห์การออกเสียง (Synthetic Phonics) เป็นการสอนอ่านที่ฝึกให้นักเรียนเรียนรู้ เสียงของตัวอักษร การผสมตัวอักษรหรือเรียกว่าการสะกดคำ
6. การออกเสียงแบบอุปนัย (Inductive Phonics) เป็นการสอนโดยเริ่มจากการยกตัวอย่างจากส่วนย่อย ๆ เป็นสิ่งแรก หลังจากนั้นจึงให้ผู้เรียน สรุปออกมาเป็นกฎ ซึ่งเป็นการเรียนจากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม โดยเริ่มจากการสอนอ่านสะกดคำก่อนแล้วจึงมาสอนอ่านคำในภายหลัง
7. การออกเสียงแบบนิรนัย (Deductive Phonics) เป็นการสอนกฎหรือข้อมูลเกี่ยวกับภาษาให้แก่ผู้เรียนเป็นสิ่งแรก หลังจากนั้นจึงยกตัวอย่างเสียงจากคำนั้น ๆ เป็นการเรียนจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย โดยเริ่มสอนจากคำก่อนแล้วจึงมาสอนสะกดคำในภายหลัง
8. การออกเสียงโดยนัย (Implicit Phonics) เป็นการสอนคำเพิ่มเติมจากคำที่กล่าวออกมาแล้วโดยใช้การตีความหมายจากถ้อยคำ
9. การออกเสียงที่ชัดเจน (Explicit Phonics) เป็นการสอนกระบวนการออกเสียงที่ฝึกให้ผู้เรียนออกเสียงได้ชัดเจนและถูกต้อง

10. การออกเสียงที่แท้จริง (Intrinsic Phonics) เป็นวิธีการฝึกออกเสียงจากหน่วยเสียงอย่างเป็นระบบ

11. การออกเสียงเพิ่มเติม (Extrinsic Phonics) โดยใช้ในการสอนออกเสียงเป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนรู้เพิ่มเติมมากกว่าการเป็นส่วนหนึ่งในการสอนอ่าน มีการแยกแบบฝึกหัดมาใช้ในการสอน ซึ่งเป็นช่วงเวลาเพิ่มเติม

เฮมเพนสตอล (Hempenstall. 2002 : 4 - 29) ได้ให้คำแนะนำว่า ประเภทของการสอนแบบโฟนิคส์แบ่งออกเป็นสองประเภทซึ่งเกี่ยวกับกระบวนการสอนคือ Synthetic Phonics และ Incidental Phonics โดยกระบวนการสอนแบบแรกนั้นมีความตั้งใจเจาะถึงรายละเอียดของกระบวนการสอนอย่างเป็นระบบ ซึ่งผู้สอนเป็นหลัก (Teacher Direct) และตั้งอยู่บนพื้นฐานการวิเคราะห์ห้อย่างมีหลักเหตุและผล อาจเกี่ยวข้องกับการฝึกฝนอย่างกว้างและเว้นระยะของทักษะต่าง ๆ การแก้ไขข้อผิดพลาดและการประเมินผลอย่างต่อเนื่องของความก้าวหน้า ส่วน Implicit Phonics นั้นเน้นกระบวนการรับผิดชอบในการสร้างความคุ้นเคยของเสียง ของภาษาหรือคำพูดสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นธรรมชาติ แต่มีผู้เรียนหลายคนที่มีประสบการณ์ความยากลำบากในการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงและการสะกดคำ เนื่องจากมีข้อจำกัดของโอกาสที่เจาะจงลงไปในส่วนประกอบของคำในบางกิจกรรม

คาร์ไมน์ และคณะ (Carmine and et al. 2004 : 39) ได้แบ่งประเภทของการสอนแบบโฟนิคส์ไว้ดังนี้

1. โฟนิคส์แบบสังเคราะห์เสียง (Synthetic Phonics) เด็กเรียนรู้วิธีการใช้ตัวอักษรหรือประสมตัวอักษรให้เป็นเสียงต่าง ๆ และวิธีการประสมเสียงต่าง ๆ นั้นด้วยกัน เพื่อจะสร้างคำต่าง ๆ
2. โฟนิคส์แบบวิเคราะห์เสียง (Analytic Phonics) เด็กเรียนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับเสียง จากที่ไม่เคยเรียนมาก่อน เพื่อจะได้รู้จักแยกเสียงของตัวอักษร
3. โฟนิคส์แบบเปรียบเทียบตามการออกเสียง (Analogy - based Phonics) เด็กเรียนรู้ที่จะใช้ส่วนคำต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถอ่านคำใหม่ที่มีรูปแบบเดียวกัน กลุ่มคำเดียวกัน (word family)
4. โฟนิคส์แบบสะกดคำ (Phonics Through Spelling) เด็กจะเรียนรู้ที่เป็นส่วนคำ Phonemes และเพื่อให้คำโดยการเขียนตัวอักษรสำหรับ Phonemes
5. โฟนิคส์แบบการอ่านจากสิ่งที่ไม่ใช่ในเนื้อหาที่กำลังอ่าน (Embedded Phonics) เด็กได้รับการสอนความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรในระหว่างการอ่านข้อความที่เชื่อมต่อ (ตั้งแต่เด็กพบความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรเสียงที่แตกต่างกันที่พวกเขาอ่าน วิธีการนี้ไม่เป็นระบบหรือชัดเจน)

6. เสียงท้ายที่มีสัมผัสคล้องจอง (Onset - rime) เป็นการสอนที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์สำหรับเด็กที่มีข้อจำกัดในการตระหนักรับรู้หน่วยเสียง เนื่องจากวิธีการนี้เด็กไม่จำเป็นต้องแยกหน่วยเสียงทีละเสียง ทุกเสียงในคำ

ฟอกซ์ (Fox, 2008 : 7 - 8) ได้จัดประเภทของการสอนแบบโฟนิคส์ไว้ ดังนี้

1. การสอนด้วยโฟนิคส์แบบสังเคราะห์เสียง (Synthetic Phonics) เป็นวิธีโฟนิคส์ที่เริ่มจากการเรียนรู้หน่วยเสียงของตัวอักษรแต่ละตัวไปจนถึงการเรียนรู้คำทั้งหมด นักเรียนออกเสียงคำใหม่ โดยเริ่มจากการผสมเสียงของตัวอักษร เช่น นักเรียนต้องเรียนรู้เสียงตัวอักษร s เป็นตัวแทน /s/, i สัญลักษณ์ /i/ และ t สัญลักษณ์ /t/ หลังจากนั้นนักเรียนจะผสม 3 เสียงนี้ด้วยกันเพื่อจะออกเสียง /sit/ และในการฟังคำอ่านเป็นคำว่า sit

2. การสอนโฟนิคส์แบบวิเคราะห์เสียง (Analytic Phonics หรือ Implicit Phonics) เป็นวิธีโฟนิคส์ที่เริ่มสอนจากคำทั้งหมดแล้วนำมาวิเคราะห์แต่ละเสียงแล้วกลับมาอ่านเป็นคำอีกครั้ง นักเรียนจะเรียนรู้คำก่อนแล้วครูจะสอนทีหลัง หรือเพื่อส่งเสริมให้พบเสียงที่มาจากตัวอักษรและหลีกเลี่ยงการสอนนักเรียนออกเสียงหน่วยคำนั้น เช่น นักเรียนจะเรียนคำที่มีสระเสียงสั้นของ /a/ คำว่า bat หลังจากนั้นครูจะเขียน bat บนกระดาน และบอกให้นักเรียนใส่ใจสระ /a/ หลังจากนั้นครูจะเขียนคำที่นักเรียนรู้แล้วว่าจะอ่านอย่างไร เช่น fan, man, Sam, bad, ham และ map ทุกคนจะพิจารณารายการคำและสรุปว่า a ตัวเดียวในคำสระเสียงสั้นใช้สัญลักษณ์แทนด้วย /a/

3. การสอนโฟนิคส์แบบการอ่านจากสิ่งที่มีในเนื้อหาที่กำลังอ่าน (Embedded Phonics) เป็นการสอนที่ไม่ได้ระบุในวิธีโฟนิคส์จะสอนตามที่ต้องการ คือครูสอนแค่เสียงของตัวอักษรที่นักเรียนกำลังอ่าน เพราะหนังสือแต่ละเล่มมีชุดคำที่แตกต่างกันและเป็นไปได้ที่หลายคำนี้น่าจะมีรูปแบบของเสียงแต่ละตัวอักษร การสอนด้วยวิธีนี้ไม่สอนความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงตามลำดับ

4. การสอนโฟนิคส์แบบเปรียบเทียบ (Analogy Phonics) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถทำนายคำได้และรู้วิธีในการใช้ส่วนคำต่าง ๆ หรือหน่วยคำที่เขาจำแล้ว เพื่อที่จะสามารถอ่านคำใหม่ที่มีรูปแบบเดียวกันเป็นคำในกลุ่มเดียวกัน (Word Family) เช่น กลุ่มคำ it มี sit, fit and lit ครูสอนนักเรียนออกเสียงและสะกดคำในกลุ่มคำเดียวกัน และเน้นการอ่านและการเขียนอย่างกว้างขวาง เช่น คำที่มี /it/ มาจากสมาชิกกลุ่มคำ it

5. การสอนโฟนิคส์แบบการวิเคราะห์โครงสร้าง (Structural Analysis) เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบวิเคราะห์โดยนักเรียน เพื่อวิเคราะห์คำยาว ๆ เป็นกลุ่มคำ สามารถดูคำออก Prefixes, Suffixes และรากคำในภาษากรีกและภาษาละติน และกลุ่มคำเหล่านี้จะมีอิทธิพลในความหมาย

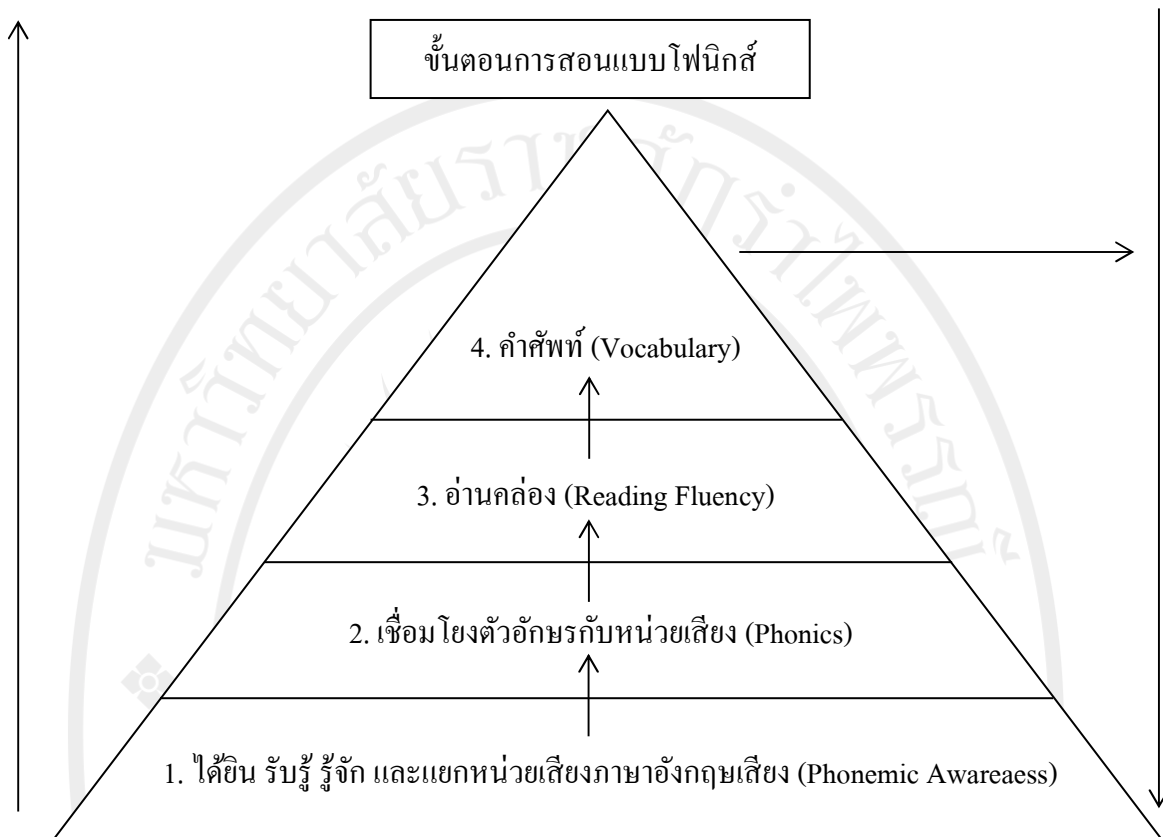
ของคำ นักเรียนเรียนพยางค์หลักต่าง ๆ พยางค์จะแทนเสียงอย่างไรในคำที่มีหลายพยางค์ เช่น dem-on-state

จากประเภทของการสอนแบบโฟนิกส์ สรุปได้ว่า ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการสอนโฟนิกส์แบบสังเคราะห์เสียง (Synthetic Phonics) เป็นวิธีการสอนโฟนิกส์ที่เริ่มจากการเรียนรู้หน่วยเสียงของตัวอักษรแต่ละตัว แล้วจึงผสมเสียงของตัวอักษรแต่ละตัวเป็นคำ ทำให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำนั้น ๆ ได้อย่างเป็นระบบ

ขั้นตอนของการสอนแบบโฟนิกส์

ขั้นตอนของการสอนแบบโฟนิกส์เป็นขั้นตอนในการสอนนักเรียนให้รู้จักตัวอักษร และเสียงตัวอักษร จนสามารถอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้อง โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงขั้นตอนของการสอนแบบโฟนิกส์ไว้ ดังนี้

อินทรา ศรีประสิทธิ์ (2551 : 14 - 15) กล่าวว่า ในปี ค.ศ. 2000 คณะกรรมการการอ่านแห่งชาติ (National Reading Panel : NRP) และสถาบันการอ่านออกเขียนได้แห่งสหรัฐอเมริกา (National Institute for Literacy) ได้สรุปในรายงานเรื่องการอ่านต้องมาก่อน : วิธีการสอนเด็กให้อ่านเก่ง (Put Reading First : How to Teach Children to Read) ซึ่งเปรียบเสมือนคัมภีร์การสอนอ่านภาษาอังกฤษในยุคใหม่ว่า ในการแก้ปัญหาการอ่านของเด็ก ๆ ต้องได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีที่มีประสิทธิผลและมีกระบวนการสอนที่เป็นระบบตามขั้นตอน ซึ่งรวมถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการสอนอ่านที่ได้ผล (Essential Component of Effective Reading Instruction) โดยมี 4 ขั้นตอนในการสอนอ่าน ที่เป็นแบบล่างไปบน (Bottom - up) ซึ่งเริ่มจาก 1) Phonemic Awareness ความสามารถในการได้ยิน รับรู้ และการแยกแยะหน่วยเสียง (phonemes) ต่าง ๆ ของภาษาอังกฤษได้ ตลอดจนสามารถควบคุมการใช้ (Manipulate) หน่วยเสียงของบทพูด (Speech Sounds) ที่ประกอบเป็นพยางค์ (Syllables) และคำ (Words) 2) Phonics องค์ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรกับเสียง (Letters Sound Correspondence) 3) Fluency Instruction กลยุทธ์การสอนอ่านให้คล่อง 4) Vocabulary กลยุทธ์การสอนคำศัพท์ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์

ที่มา : อินทิรา ศรีประสิทธิ์. 2551 : 14 - 15

จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบโฟนิกส์นั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมาก ถ้าผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับตัวอักษรและเสียงต่าง ๆ ไปวิเคราะห์คำอื่น ๆ ที่พบอย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนต้องมาจากความร่วมมือของครูและนักเรียน ครูต้องเป็นผู้ชักจูงทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ และเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียน และในการจัดการเรียนการสอนนั้นครูต้องคำนึงถึงความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียนด้วย ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนย่อมมีความแตกต่างกันตามสถานการณ์และสภาพของผู้เรียน ครูต้องนำแนวการสอนไปใช้ในวิธีของตนเพื่อให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนให้มากที่สุด

เอรี (Ehri. 1992 : 63 - 144) ได้พัฒนาทฤษฎีการรู้จักคำ เพื่ออธิบายว่าความรู้โฟนิกส์มีผลอย่างไรต่อการรู้จักคำ ทฤษฎีนี้กล่าวว่า นักเรียนไม่ใช่เส้นทางการรับรู้ทางสายตาในการเข้าใจความหมายของคำ แต่ใช้การประมวลหน่วยเสียงโดยผ่านสายตา และได้อธิบายถึงขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์ว่า เป็นการสอนการอ่านคำที่ต้องอาศัยหลักการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ทบทวนความรู้เดิม เตรียมความพร้อมและนำเข้าสู่บทเรียน

1. เป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนในเรื่องการรู้จักหน่วยเสียงแทนพยัญชนะและสระภาษาอังกฤษ ผู้สอนสามารถทบทวนความรู้เสียงพื้นฐานตั้งแต่เสียงพยัญชนะ a - z และเสียงสระเสียงสั้น สระเสียงยาว เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการฝึกการอ่านคำภาษาอังกฤษ ผู้สอนสามารถใช้สื่อการสอนที่มีภาพและเสียงประกอบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

2. ฝึกให้ผู้เรียนจำและจำแนกหน่วยเสียงแทนพยัญชนะและสระภาษาอังกฤษ จนเกิดความชำนาญ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ในการสอนการอ่านคำภาษาอังกฤษนั้นผู้สอนจะต้องสอนให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในการออกเสียงพยัญชนะและสระในภาษาอังกฤษจนเกิดความชำนาญ

ขั้นที่ 3 ฝึกและทำกิจกรรมการเรียน

เมื่ออ่านคล่องแล้วให้ผู้เรียนฝึกการอ่านคำในระดับที่สูงขึ้น การสอนการอ่านคำภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบโฟนิกส์เป็นวิธีการสอนที่มีความชัดเจนในเรื่องการออกเสียง ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถแยกหน่วยเสียงในคำ และบอกว่าตัวอักษรใดแทนเสียงใด สามารถถ่ายโยงความรู้ไปสู่การเขียนที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องเสียงของพยัญชนะและเสียงสระ จนเกิดทักษะและความชำนาญแล้วผู้สอนสามารถฝึกและทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกเรื่องการอ่านออกเสียงคำภาษาอังกฤษและการเขียนคำภาษาอังกฤษและเพื่อให้ผู้เรียน มีความสนุกสนาน ผู้สอนสามารถใช้เกมการศึกษาและสื่อการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ เช่น สื่อการสอนทำมือ บัตรคำ

การฝึกและทำกิจกรรมการเรียนช่วยพัฒนาผู้เรียน เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถของตนตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ให้สามารถอ่านคำภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนบทเรียน

การสรุปกิจกรรมการเรียนเป็นการร่วมกันทบทวนบทเรียน อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถช่วยคิด ช่วยทำ และช่วยแก้ปัญหาพร้อมกันระหว่างครูกับนักเรียน ทั้งนี้ในการร่วมกันสรุป อภิปราย จึงเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนการอ่านคำแบบโฟนิกส์ที่มีความสำคัญ ดังนี้

1. เพิ่มความมั่นใจให้กับนักเรียนในการอ่านคำภาษาอังกฤษ
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนและครูได้มีการร่วมกันแก้ปัญหาพร้อมกัน
3. ช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาและมีทัศนคติที่ดีในการเรียนการอ่านคำภาษาอังกฤษ
4. เกิดความมั่นใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

กันนึ่ง (Gunning, 2000 : 251 - 253) ได้เสนอแนะขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์ แบบ Word Family ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความตระหนักในหน่วยเสียง (Phonemic Awareness) และการสร้างคำที่สัมผัสคล้องจองกัน

ขั้นที่ 2 การเพิ่มคำขึ้นต้น

ขั้นที่ 3 การเพิ่มคำที่คล้องจอง

ขั้นที่ 4 การฝึกผสมคำ

ขั้นที่ 5 การแนะนำคำศัพท์โดยเห็นความหมายจากภาพ

ขั้นที่ 6 การฝึกอ่านตามคำที่กำหนด

ขั้นที่ 7 การนำไปใช้ในการอ่านบทอ่าน

ขั้นที่ 8 การสะกดคำ

จากขั้นตอนของการสอนแบบโฟนิกส์สรุปได้ว่า การสอนแบบโฟนิกส์เป็นวิธีการสอนเสียงสระกับเสียงพยัญชนะทีละเสียง เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้การอ่านได้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ยึดขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์ของเอริ (Ehri) โดยในขั้นฝึกและทำกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนจะใช้วิธีการสอนแบบตั้งเคราะห์เสียงซึ่งนักเรียนจะเริ่มอ่านออกเสียงของตัวอักษรแต่ละตัวแล้วจึงผสมเสียง จนสามารถที่จะอ่านออกเสียงคำนั้น ๆ ได้ จึงช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงตัวอักษรที่เห็นกับเสียงที่ได้ยิน และสามารถนำเสียงเหล่านั้นมาประสมเป็นคำ ทำให้สามารถอ่านออกเสียงเป็นคำภาษาอังกฤษได้

ข้อเสนอแนะของการสอนแบบโฟนิกส์

ฟิตซ์เจอร์รัล และฟิตซ์เจอร์รัล (Fitzgerald and Fitzgerald, 1967 : 75 - 76) ได้ให้คำแนะนำเฉพาะในการสอนแบบโฟนิกส์ ดังต่อไปนี้

1. การสอนแบบโฟนิกส์ควรเป็นไปตามความต้องการของเด็กหรือกลุ่มเด็กที่ต้องการ
2. การเห็นคำศัพท์ พัฒนาจากคำที่มีความหมาย คำที่มีประโยชน์ที่สุดและการเริ่มการอ่านเป็นส่วนสำคัญพื้นฐานสำหรับการสอนแบบโฟนิกส์
3. การฝึกการฟัง ควรได้รับการสอนและฝึกฝนในระยะแรก เพื่อช่วยการจำ เช่น man และ me และการแยกความแตกต่างของเสียง เช่น mine, fine, line เป็นต้น
4. ทิศทางของกระบวนการสอนในการวิเคราะห์คำ ต้องมาจากซ้ายไปขวาและความสนใจต้องเริ่มจากเสียงต้น กลาง และเสียงท้าย
5. เด็ก ๆ อาจใช้บริบท ตำแหน่ง และช่วยอื่น ๆ ขณะเริ่มการฝึกการออกเสียง
6. การสอนเด็กในการจดจำหลักการพื้นฐานเพื่อความคุ้นเคยในคำที่จำเป็น การเปล่งเสียงและการสะกดคำ

7. การแทนที่ตัวอักษรของเสียงต้นในคำ เป็นกิจกรรมที่ให้ผลดี เช่น จากคำว่า can เด็ก ๆ อาจค้นพบคำอื่น ๆ เช่น man, pan, fan

8. การจับคู่เสียงและสัญลักษณ์ อาจได้รับการฝึก ครูอาจออกเสียงคำ เช่น cap และเด็ก ๆ อาจบอกคำที่เป็นตัวเขียนในระหว่างกลุ่มคำว่า map, nap, tap, cap

9. เด็ก ๆ ควรได้แยกแยะ phonogram เช่น -and ในคำว่า hand และ land หรืออาจประสมคำควบกล้ำและรูปของเสียงเพื่อสร้างคำ -br ในคำว่า brown หรือ -ing ในคำว่า sing และ bring

10. เด็กจะมีความกระตือรือร้นเมื่อเขาพบว่า เขาสามารถปลดรหัสคำใหม่ ๆ ได้ด้วยความรู้ด้านโฟนิกส์

นอกจากนี้ ฮัฟส์ (Hughes, 1972 : 12) ยังได้เสนอลำดับขั้นในการสอนเสียงต่าง ๆ ซึ่งควรเริ่มสอนจากเสียงที่เปล่งได้ง่าย ไม่ซับซ้อนก่อน ดังนี้

1. เสียงพยัญชนะเดี่ยว (กลุ่มที่ 1) ได้แก่ “ t, b, n, r, m, d, s, c, p, g”

2. เสียงสระ

2.1 สระหน้า ได้แก่ a เช่นใน “apple”

e เช่นใน “egg”

i เช่นใน “ink”

o เช่นใน “orange”

u เช่นใน “umbrella”

2.2 สระกลาง ได้แก่ a เช่นใน “bat”

e เช่นใน “pet”

i เช่นใน “tin”

o เช่นใน “hot”

u เช่นใน “jug”

2.3 เสียง “y” เช่นใน “baby”, “fly”

3. เสียงพยัญชนะเดี่ยว (กลุ่มที่ 2) ได้แก่ “ t, l, y, h, w, j, k, z”

4. เสียงพยัญชนะคู่ ได้แก่ “bb, dd, ff, gg” รวมถึง “ck”

5. เสียงพยัญชนะประสม ได้แก่ “ch, sh, th, wh, gu”

6. เสียงพยัญชนะควบกล้ำ ได้แก่ “st, sp, sc, sk, sm, sn, sw” , “br, cr, dr, tr, gr, fr” และ “bl, pl, pt, fl, gl”

7. เสียงสระประสม ได้แก่ “ai, ay”

“oi, oy”

“oo, oa, ow, ou”

“ee, ue”

“ei”

“ie”

จากข้อเสนอแนะของการสอนแบบโฟนิกส์สรุปได้ว่า การสอนแบบโฟนิกส์ควรสอนจากสิ่งที้ง่ายไปหาสิ่งที่ยาก และควรสอนด้วยการใช้สิ่งเร้าความสนใจของนักเรียน ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกต้องการที่จะเรียนและสร้างแรงบันดาลใจในการอ่านให้ดียิ่งขึ้น

การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ

การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะเรื่องการออกเสียงตัวอักษรแต่ละตัว ต้องเรียนรู้หรือจับลักษณะเฉพาะให้ได้ เพื่อจะได้อ่านออกเสียงได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของการอ่านออกเสียง

การอ่านออกเสียงเป็นการแปลสัญลักษณ์ตัวอักษรออกมาเป็นเสียงพูด เพื่อใช้ในการสื่อความหมายของการอ่าน โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านออกเสียงไว้ ดังนี้

นเรศ สุรสิทธิ์ (2548 : 16) กล่าวว่า การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ คือ การถอดเสียงภาษาอังกฤษ ประกอบไปด้วย เสียงพยัญชนะ เสียงสระ มาเทียบกับเสียงในภาษาไทย

นิภาพรรณ ศรีพงษ์ (2549 : 50) กล่าวว่า การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านที่เปล่งเสียงออกมาตามถ้อยคำและเครื่องหมายที่เขียนหรือพิมพ์อยู่ในเนื้อหาอย่างชัดเจนชัดคำ เพื่อให้ผู้ฟังได้เข้าใจตามสารที่ผู้อ่านต้องการสื่อไปยังผู้อื่น

ฉัฐมา พงศ์ไพโรจน์ (2554 : 9 - 10) กล่าวว่า การอ่านออกเสียง คือ ระบบกลไกความสัมพันธ์ของอวัยวะในการออกเสียง การออกเสียงภาษาอังกฤษจึงต้องรู้จักตัวอักษรหรืออักษรแทนเสียง (Phonetic Alphabets) ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะ (Consonant Sounds) และเสียงสระ (Vowel Sounds) เพื่อช่วยในการเรียนรู้การออกเสียงให้ถูกต้องแม่นยำ

สุนันทา ปัญญารัตน์ (2554 : 15) ให้ความหมายว่า การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ เป็นการผสมผสานตัวอักษรออกมาเป็นคำพูด เพื่อเชื่อมโยงความคิด ความรู้จากผู้เขียนถึงผู้อ่าน

นฤมล สุปินโน (2558 : 16) การอ่านออกเสียง คือ การเปล่งเสียงตามตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ ตามที่สายตามองเห็น การฝึกการอ่านออกเสียงเพื่อให้ผู้ออกเสียงคำได้ถูกต้องชัดเจนถูกต้องตามหลักทางภาษาและสามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน สามารถแปลความตีความ

และขยายความสัญลักษณ์หรือตัวอักษร ที่ปรากฏออกมาเป็นความคิดเห็นนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของการอ่านออกเสียงสรุปได้ว่า การอ่านออกเสียงเป็นกระบวนการ แปลงเสียงตามตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่สายตามองเห็น โดยการเปลี่ยนสัญลักษณ์ตัวอักษรของคำ ให้เป็นเสียง และผสมเสียงนั้นออกมาเป็นคำอ่าน ได้อย่างถูกต้อง โดยใช้หลักภาษาศาสตร์ซึ่งเป็น กระบวนการต่อเนื่องระหว่างสายตา สมองและการแปลงเสียง โดยที่สายตาทำหน้าที่มองตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ แล้วสมองจะทำหน้าที่ประมวลตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ รวมเป็นคำแล้ว แปลงเสียงออกมา

ความสำคัญของการอ่านออกเสียง

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญในการศึกษาทุกระดับชั้น เนื่องจากการเรียนวิชาต่าง ๆ ทั้งใน และนอกห้องเรียนต้องใช้การอ่านเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ การอ่านออกเสียงจึงเป็นส่วนประกอบ ที่สำคัญของการอ่าน โดยมีนักวิชาการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านออกเสียงไว้ ดังนี้

ฟ็อกซ์ (Fox, 2008 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านออกเสียงว่า การอ่านเป็น ทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ หากนักเรียนอ่านไม่ได้ การเรียนการสอนจะพบอุปสรรคเป็นอย่างมาก และให้ความสำคัญของการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษไว้หลายประการ สามารถกล่าวโดยสรุปได้ ดังนี้

1. การอ่านออกเสียงนั้นช่วยให้นักเรียน ได้พัฒนาทักษะทางภาษาให้มากขึ้น จากการได้ เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ
2. นักเรียนยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการออกเสียงคำศัพท์ใหม่จากการออกเสียง
3. การฝึกอ่านออกเสียงบ่อย ๆ ช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน และอ่านด้วยความมั่นใจ
4. การฝึกอ่านออกเสียงบ่อย ๆ เป็นการสร้างนิสัยรักการอ่านได้ตลอดชีวิต
5. การฝึกอ่านออกเสียงส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องของกฎไวยากรณ์ และ โครงสร้างของประโยค ได้อย่างถูกต้องสำหรับนักเรียนที่เรียนในระดับสูงต่อไป

ปรีชา ช้างขวัญยืน (2540 : 112) กล่าวว่า การอ่านออกเสียงนั้นต้องฝึกให้ออกเสียงคำให้ ถูกต้องชัดเจนแม่นยำ และคล่องแคล่ว เมื่อออกเสียงได้ชัดเจนแล้วก็จะพูดได้ชัดเจนคล่องแคล่วตาม ไปด้วย การอ่านไม่ชัดพูดไม่ชัดแสดงถึงความด้อยทางวัฒนธรรมหรือด้อยพัฒนาส่วนหนึ่ง คนยังมี ปัญญาความสามารถยังมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน จะต้องพูดสู่สาธารณชน การเตรียมการ ให้บุคคลเหล่านี้ได้มีโอกาสฝึกฝนสำเนียงภาษาของตนให้ชัดเจน จะช่วยให้สื่อสารได้ถูกต้องชัดเจน และมีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน

บัณฑิต นัทรวิโรจน์ (2549 : 56) ได้กล่าวไว้ว่า ในการติดต่อสื่อสารกันนั้นบางครั้งก็ใช้ภาษาเขียน บางครั้งก็ใช้ภาษาพูด ดังนั้นการติดต่อด้วยภาษาพูดหรือภาษาเขียนต้องพูดหรือเขียนให้ชัดเจนและออกเสียงอย่างถูกต้องจึงจะทำให้การติดต่อสื่อสารราบรื่น การออกเสียงอย่างถูกต้องจึงมีความสำคัญ ครูผู้สอนต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นไม่เพียงแต่จะให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของระบบเสียง ยังต้องสามารถออกเสียงได้ใกล้เคียงกับสำเนียงเจ้าของภาษา

จากความสำคัญของการอ่านออกเสียงสรุปได้ว่า การอ่านออกเสียงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญความสำเร็จในการอ่าน เป็นการฝึกการอ่านออกเสียงให้ถูกต้องแม่นยำ ทำให้เกิดความคล่องแคล่วในการอ่าน ส่งผลให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและมีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าแสดงออกต่อชุมชน คู่ขนานกับภาษาที่ถูกต้อง มีเจตคติที่ดีในการอ่าน รวมถึงมีความสนุกสนานในการเรียนรู้และมีศักยภาพที่จะพัฒนาได้

องค์ประกอบของการอ่านออกเสียง

นักเรียนจะสามารถอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษได้ โดยทั่ว ๆ ไปนักเรียนควรทราบองค์ประกอบของการออกเสียงไว้เป็นพื้นฐานในเรื่องของการออกเสียงพยัญชนะ สระ และการเน้นเสียงหนักเบา โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านออกเสียงไว้ ดังนี้

แสงระวี ดอนแก้วบัว (2554 : 36 - 39) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านออกเสียงไว้ว่า

เสียงกักหรือเสียงระเบิด (Plosive) เป็นเสียงที่มีการจัดตัวของอวัยวะหนึ่งแบบจรวดกันสนิท กล่าวคือ อวัยวะที่เคลื่อนที่ได้ (หรือเรียกว่า “กรณ์”) จรดกับจุดใดจุดหนึ่งในช่องเสียงอย่างสนิทแน่น (หรือเรียกว่าฐาน)

เสียงนาสิก (Nasal) เป็นเสียงที่ลักษณะการจรดฐานกรณ์เหมือนเสียงระเบิด คือสนิทแน่น มีการบังคับกระแสลมแบบปิดสนิท แต่เพดานอ่อนรวมทั้งลิ้นไก่ลดต่ำลง ทำให้ลมจากปอดออกทางช่องจมูกได้

เสียงกักเสียดแทรก (Affricate) เป็นเสียงที่มีการบังคับกระแสลมแบบปิดสนิทผนวกกับการบังคับกระแสลมแบบเปิดแคบ

เสียงข้างลิ้น (Lateral) เป็นเสียงที่มีการบังคับกระแสลมแบบปิดเป็นบางส่วน คือส่วนปลายสุดของลิ้นจรดกับปุ่มเหงือกอย่างสนิทแน่น แต่ด้านข้างของลิ้นลดลง ทำให้ลมออกทางข้างลิ้นเท่านั้น

เสียงร้ว (Roll หรือ Trill) เป็นเสียงที่มีการบังคับกระแสลมแบบปิดและเปิดเป็นระยะ ๆ

เสียงลิ้นแตะกระทบ (Tap) เป็นเสียงที่มีการบังคับกระแสลมแบบปิดแล้วเปิดเพียงครั้งเดียว กล่าวคือปลายลิ้นเคลื่อนไปแตะกระทบที่ปุ่มเหงือกอย่างรวดเร็ว 1 ครั้งและดันออกเป็น “ร”

เสียงลิ้นสะบัด (Flap) เป็นเสียงที่มีการบังคับกระแสลมแบบปิดแล้วเปิดเพียงครั้งเดียว

เสียงเสียดแทรก (Fricative) มีการบังคับกระแสลมต่างไปจากเสียงทั้ง 7 ประเภทที่กล่าวมาแล้ว คือ มีการบังคับกระแสลมแบบเปิดแคบ เนื่องจากการบีบตัวเพื่อออกเสียงนั้นอวัยวะที่เป็นฐานและกรณเข้ามาใกล้กันมาก (แต่ไม่จรด) ทำให้ลมต้องเบียดแทรกออกมาระหว่างอวัยวะนั้น ๆ

เสียงเปิด (Approximant) บางครั้งเรียกว่าเสียงต่อเนื่องไม่เสียดแทรก (Frictionless Continuant) หรือบางครั้งการบรรยายพยัญชนะบางเสียงในภาษาเรียกว่า เสียงกึ่งสระ (Semivowel) เป็นเสียงที่มีการบังคับกระแสลมแบบเปิดกว้าง หมายถึงอวัยวะที่เป็นฐานและกรณอยู่ห่างกันมากพอที่จะทำให้กระแสลมจากปอดผ่านออกมาได้อย่างสะดวก และไม่มีเสียงเสียดแทรกเกิดขึ้น

จากองค์ประกอบของการอ่านออกเสียงสรุปได้ว่า เสียงที่ใช้กลไกส่งกระแสลมจากปอด ซึ่งหมายความว่า มีปอดและกล้ามเนื้อปอดเป็นตัวหลักคั่นลมให้ลมกลายเป็นกระแสลมออกมาเพื่อใช้ในการออกเสียง

ปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทย

นักเรียนภาษาต่างประเทศจำนวนไม่มากที่สามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้เหมือนกับเจ้าของภาษา คนไทยที่เรียนภาษาต่างประเทศน้อยคนที่จะมีความสามารถในการออกเสียงได้เหมือนกับเจ้าของภาษา ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทยไว้ดังนี้

บัณฑิต จัตรีโรจน์ (2549 : 107) กล่าวว่า ปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทย มีสาเหตุมาจาก

1. ไม่มีโอกาสใช้ภาษา คนไทยส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสที่จะได้ยินได้ฟังภาษาอย่างต่อเนื่องกันในชั่วระยะที่ยาวนานพอสมควร ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษทั่ว ๆ ไป มีเวลาค่อนข้างจำกัด นักเรียนจึงขาดโอกาสที่จะได้ยิน ได้ฟังภาษา แม้ว่าจะมีโอกาสได้ยินบ้าง ภาษาที่ได้อินได้ฟังในชั้นเรียนก็อาจจะไม่ใช่ภาษาอังกฤษที่ถูกต้องเสมอไป คนไทยไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนั้นตัวอย่างภาษาอังกฤษที่ดีในสถานการณ์ต่าง ๆ จึงไม่ค่อยมีแตกต่างจากผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีเจ้าของภาษาเป็นส่วนใหญ่ หรือผู้ที่ไปเติบโตในสังคมที่ใช้ภาษาอังกฤษ เช่น เด็กไทยที่ติดตามผู้ปกครองไปอยู่ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษย่อมจะมีโอกาสได้ฟัง

วิทยุ โทรทัศน์ ได้ยินคนพูดคุยกันเป็นภาษาอังกฤษในเรื่องต่าง ๆ ได้สนทนาพูดคุยกับเพื่อนฝูงเป็นภาษาอังกฤษตลอดเวลา เสียงภาษาอังกฤษจะค่อย ๆ ซึมซับในสมองเด็กก็จะเลียนเสียงเจ้าของภาษา และออกเสียงได้ใกล้เคียงเจ้าของภาษา

2. อายุ เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนภาษาอังกฤษออกเสียงเลียนสำเนียงได้ใกล้เคียงเจ้าของภาษา ในกรณีทั่ว ๆ ไป เด็กจะสามารถเลียนภาษาพูดได้ดีกว่าผู้ใหญ่ แต่มิได้หมายความว่า จะไม่มีความสามารถเรียนรู้ระบบเสียง แต่จะเรียนได้โดยความยากลำบากกว่าเด็ก อย่างไรก็ตามถ้าเด็กไม่มีโอกาสได้ยิน ได้ฟัง และไม่มีโอกาสสัมผัสภาษามากพออย่างที่กล่าวมาแล้ว อายุมิได้ทำให้เด็กมีภาษิตดีกว่าผู้ใหญ่ในเรื่องเรียนภาษาต่างประเทศมากเท่าใดนัก

3. ความถนัด เราจะสังเกตได้ว่าเวลาที่เด็กเริ่มเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ บางคนจะเรียนรู้สิ่งใหม่ได้เร็วกว่าคนอื่น ๆ ความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ นั้น เรียกว่า ความถนัด หรือ Aptitude ความถนัดมีบทบาทมากในการเรียนภาษาใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเรียนเป็นวิชาหนึ่งในโรงเรียน หรือเรียนเมื่อเด็กเริ่มโตมากแล้ว หรือเรียนเมื่อเป็นผู้ใหญ่ เราจะเห็นว่าบางคนจะมีความสามารถที่จะได้ยินเสียงต่าง ๆ ได้ดี จะสามารถเลียนเสียงได้ดีกว่าอีกหลาย ๆ คน ความถนัดทางภาษามีความสัมพันธ์กับอายุ เนื่องจากความสามารถในการเรียนรู้ภาษาใหม่นั้นจะลดน้อยลงเมื่ออายุมากขึ้น

4. เจตคติ นอกจากความถนัดแล้ว เจตคดียังมีบทบาทสำคัญที่จะบ่งชี้ได้ว่าผู้เรียนจะสามารถออกเสียงได้ดีหรือไม่ เด็กส่วนใหญ่จะไม่ค่อยคำนึงถึงว่า เสียงที่พูดของตัวเองจะเป็นอย่างไร เด็กมักจะเลียนเสียงผู้ที่อยู่รอบข้าง ได้โดยไม่วิเคราะห์ว่าคนเหล่านั้นออกเสียงคำพูดต่าง ๆ อย่างไร ด้วยเหตุนี้เด็กที่เรียนกับครูที่ออกเสียงได้ดีมักจะออกเสียงได้ดี เป็นต้น ส่วนผู้ที่เรียนภาษาที่อายุมาก และเคยเรียนการออกเสียงที่ผิด ๆ มาแล้ว มักจะคอยกังวลกับวิธีการออกเสียงของตัวเองเวลาพูด ถ้าพิจารณาในแง่จิตวิทยาแล้ว การที่ผู้พูดคอยกังวลว่าจะออกเสียงได้ถูกต้องหรือไม่ นั้น ทำให้ยากกับการเรียนภาษา นอกจากนั้นคนไทยบางคนไม่อยากจะพูดให้เหมือนเจ้าของภาษา เพราะกลัวจะถูกกล่าวหาว่าคัดเสียงไม่เป็นธรรมชาติ เป็นต้น

5. ความแตกต่างระหว่างระบบเสียงในภาษาไทยและในภาษาอังกฤษ เราทราบดีว่าแต่ละภาษามีระบบเสียง ระบบคำและความหมาย ตลอดจนการสร้างประโยชน์ของตัวเอง ถ้าเรียนภาษาที่มีระบบต่าง ๆ ใกล้เคียงกับภาษาของผู้เรียนเองก็จะไม่ยากลำบากเท่าใด ภาษาที่มีระบบแตกต่างกันมากเท่าใด ก็ยิ่งเป็นอุปสรรคต่อการออกเสียงของผู้เรียนมากเท่านั้น

แสงระวี ดอนแก้วบัว (2554 : 124) ได้กล่าวถึงปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษสำหรับคนไทยซึ่งอาจจำแนกได้ดังนี้คือ ปัญหาการออกเสียงสระ ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะ ปัญหาการออกเสียงกลุ่มเสียงพยัญชนะ ปัญหาการออกเสียงกลุ่มเสียงพยัญชนะท้าย ปัญหาการออกเสียงตัวอักษรที่ไม่ออกเสียง จากปัญหาการออกเสียงคำภาษาอังกฤษดังกล่าวแล้ว ความกลัว ความอาย

และรายละเอียดอื่น ๆ ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญสำหรับคนไทยซึ่งทำให้ไม่สามารถอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษในระดับที่ผู้เป็นเจ้าของภาษาเข้าใจได้ด้วย โดยการออกเสียงที่ถูกต้องตามรูปแบบของภาษาอังกฤษย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ผู้พูดและผู้ฟังอย่างแน่นอน

ศิดา เข็มขันติถาวร (2555 : 3 - 16) ได้กล่าวถึง สาเหตุที่ทำให้เด็กไทยไม่สามารถออกเสียงได้ถูกต้องและอาจส่งผลไปสู่ด้านจิตใจ การรักในภาษาอังกฤษ รวมถึงการนำไปใช้เพื่อการสื่อสารในอนาคต โดยได้สรุปประเด็นดังนี้

1. ปัญหาด้านจิตวิทยา ผู้เรียนมีความรู้สึกอายหรือประหม่าที่จะพูด
2. ปัญหาเรื่องวัยของผู้เรียน ถ้าผู้เรียนเริ่มเรียนภาษาอังกฤษเมื่ออายุมาก ผู้เรียนมักมีความเคยชินกับรูปแบบหรือโครงสร้างของภาษาแม่ โดยเฉพาะระบบเสียง
3. ปัญหาจากครูและวิธีการเรียนการสอนของครู ครูคนไทยส่วนหนึ่งสามารถฟังอ่านและเขียนได้ แต่มีทักษะการพูดไม่ดีเพียงพอ มีปัญหาเรื่องการออกเสียงภาษาอังกฤษ ปัญหานี้อาจทำให้เด็กเลียนแบบเสียงที่ผิดต่อไป ครูจึงเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้ดีทุกด้านควบคู่ไปกับวิธีการสอน
4. ปัญหาจากการฟัง เนื่องจากเสียงบางเสียงในภาษาอังกฤษ และลักษณะเด่นบางประการของภาษาอังกฤษไม่มีในภาษาไทย
5. เรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรมก็มีผลโดยตรงต่อภาษา การเรียนภาษาใดก็ตาม ผู้เรียนควรเรียนวัฒนธรรมที่แตกต่างกันด้วย เพราะการสื่อสารอาจผิดพลาดได้ถ้าเราไม่เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาซึ่งมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศ

จากปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทยสรุปได้ว่า สาเหตุที่คนไทยมีปัญหาในการออกเสียงภาษาอังกฤษอาจเป็นเพราะว่า ระบบความแตกต่างของเสียงในภาษาอังกฤษกับภาษาไทย เพราะเสียงบางเสียงในภาษาอังกฤษไม่มีในภาษาไทย ทำให้คนไทยไม่คุ้นเคยกับเสียงนั้น ๆ รวมถึงความแตกต่างของวัฒนธรรมก็อาจส่งผลโดยตรงต่อภาษาได้

วิธีการสอนอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ

การสอนอ่านออกเสียงให้ถูกต้องเป็นสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ที่จะทำให้นักเรียนสามารถออกเสียงคำได้ถูกต้อง โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

สมยศ เม่นแย้ม (2542 : 46 - 47) ได้กล่าวเกี่ยวกับขั้นตอนการสอนอ่านออกเสียง (Teaching Pronunciation) ไว้ว่ามีการสอนอย่างน้อย 4 ขั้นตอน คือ

1. ครูออกเสียงให้นักเรียนฟังและเขียนสัญลักษณ์ (Symbol) บนกระดานคำหรือบัตรคำ
2. การให้นักเรียนแยกเสียงที่แตกต่าง (Different Sound)

3. ครูออกเสียงให้นักเรียน แล้วนักเรียนออกเสียงตาม

4. นักเรียนออกเสียงเอง ครูอาจชี้ไปที่ตัวอักษร สัญลักษณ์ หากนักเรียนออกเสียงผิด ครูแก้ไขให้ถูกต้อง

การสอนการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษนั้นมีสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงคือ ต้องถือว่าการออกเสียงให้ถูกต้องเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ครูจะต้องฝึกอย่างน้อย 5 ประการ แก่นักเรียน คือ

1. Sound Symbol การออกเสียงอย่างไรเมื่อไม่มีครูออกเสียงเป็นตัวอย่างนักเรียนจะต้องเรียนรู้สัญลักษณ์กำกับเสียงของภาษาอังกฤษ เพื่อจะได้อ่าน ได้ถูกต้อง

2. เสียง (Sounds) การออกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับชนชาติต่าง ๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษต่างมีปัญหาทุกชาติ สิ่งที่คนไทยมีปัญหาหนักคือ การไม่ออกเสียงท้ายคำ (Word Ending) ไม่ออกเสียงต่อเนื่องกัน

3. เสียงต่อเนื่อง (Connected Speech) การออกเสียงต่อเนื่องเป็นลักษณะสำคัญของภาษาอังกฤษ ต้องมีการฝึก ครูจึงต้องหาตัวอย่างมาฝึกให้มาก

4. ระดับเสียงในประโยค (Intonation and Sentence Stress) ระดับเสียงคำถามแบบต่าง ๆ เสียงสูงเสียงต่ำ การเน้นเสียงหนักเสียงเบา ต้นคำ กลางคำ ท้ายคำ เน้นสิ่งสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ

5. การออกเสียงเน้นคำ (Word Stress) คำในภาษาอังกฤษมีการเน้นเสียงหนัก เสียงเบา อาจเน้นส่วนหน้า ส่วนกลาง และส่วนท้าย และถือว่าสำคัญยิ่งเพราะเมื่อเน้นผิดที่จะทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจความหมายหรือความหมายผิดไป

ภูมิ หุราพันธ์ (2543 : 11 - 12) ได้กล่าวถึงการออกเสียง (Pronunciation) ที่ใช้กันอย่างกว้าง ๆ สำหรับภาษาอังกฤษ คือ การผสมเสียงเป็นคำและผสมคำเป็นประโยค และมีหลักใหญ่ ๆ ที่ต้องปฏิบัติอยู่ 4 ประการ ดังนี้

1. การทำเสียงต่าง ๆ แต่ละเสียงในภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง

2. การผสมเสียงนั้น ๆ เข้าเป็นคำ

3. การลงเสียงหนักให้ตรงพยางค์ในคำที่มีมากกว่าหนึ่งพยางค์

4. การใช้จังหวะหนักเบาและเสียงสูงต่ำในวลี และประโยคได้อย่างเหมาะสม

พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2544 : 21 - 79) ได้กำหนดการฝึกออกเสียงพยัญชนะและสระ ในที่นี้ได้ใส่อักษรสากลแทนลักษณะการออกเสียงไว้ในวงเล็บเส้นตรง // และใส่อักษรสากลแสดงการออกเสียง (หรือเรียกว่าสัทอักษร) ไว้หลังตัวอย่างที่ใช้ฝึกดังนี้

1. การฝึกออกเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษ

1.1 เสียงระเบิดไม่ก้อง /p/, /t/, /k/

1.1.1 เสียง /p/ (เสียงระเบิด ฐานกรณ์ริมฝีปากทั้งสอง ไม่ก้อง) การออกเสียงนี้ใช้ริมฝีปากบนและล่างจรดกันให้สนิท กักลมไว้ระยะหนึ่งแล้วจึงปล่อยลมออกอย่างรวดเร็วตำแหน่งต้นพยางค์ เสียงนี้เมื่อเกิดในตำแหน่งต้นพยางค์ ออกเสียงเหมือนเสียงที่เขียนด้วย “พ” ต้นพยางค์ในภาษาไทย ส่วนตำแหน่งท้ายพยางค์ การออกเสียง /p/ ให้จรรดริมฝีปากทั้งสองกักลมไว้ระยะหนึ่งแล้วจึงปล่อยลมออก การฝึกออกเสียงระเบิดท้ายพยางค์โดยปล่อยลมออกนั้นจะทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้แจ่มชัดขึ้น ความจริงในบางครั้งไม่ต้องปล่อยลมก็ได้ แต่เมื่อไม่ปล่อยลมลักษณะการออกเสียง /p/ ตามแบบไทยจะเกิดขึ้น นั่นคือ ผู้ฟังอาจจะไม่ได้ยินว่า มีเสียง /p/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ ตัวอย่างเช่น คำว่า “ภาพ” เมื่อใดที่อ่านออกเสียงแบบไทย คืออ่านว่า “พาบ” (Pap) คือไม่ปล่อยลมสำหรับเสียง /p/ ท้ายพยางค์ ผู้ฟังซึ่งเป็นเจ้าของภาษาจะฟังเหมือนไม่มีเสียง /p/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ด้วย

1.1.2 เสียง /t/ (เสียงระเบิด ฐานกรณ์ปุ่มเหงือกกับปลายลิ้นไม่ก้อง) ในการออกเสียง /t/ ให้ใช้ปลายลิ้นแตะปุ่มเหงือกให้ลิ้นสนิทแน่น กักลมไว้ชั่วขณะหนึ่งแล้วปล่อยลมออกอย่างรวดเร็วข้อควรระวังสำหรับเสียงนี้คือ อย่าให้ปลายลิ้นแตะฟัน เพราะจะทำให้การออกเสียงคลาดเคลื่อนไปตำแหน่งต้นพยางค์เสียง /t/ ออกได้เหมือนเสียงที่ขึ้นต้นด้วย “ท” ต้นพยางค์ในภาษาไทย สำหรับตำแหน่งท้ายพยางค์ เสียง /t/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์มีวิธีการออกเสียงเหมือนกับตำแหน่งต้นพยางค์คือ แตะปลายลิ้นที่ปุ่มเหงือกให้แน่นแล้วปล่อยลมออก

1.1.3 เสียง /k/ (เสียงระเบิด ฐานกรณ์เพดานอ่อนกับลิ้นส่วนหลัง ไม่ก้อง) การออกเสียง /k/ ในภาษาอังกฤษคล้ายการออกเสียงที่เขียนด้วยอักษร “ค” ต้นพยางค์ในภาษาไทย กล่าวคือ ลิ้นส่วนหลังจะยกขึ้นแตะเพดานอ่อน กักลมไว้ครู่หนึ่งแล้วปล่อยลมออกทางปากอย่างแรง ตำแหน่งต้นพยางค์เสียงนี้อาจมีการสะกดด้วยอักษรแตกต่างกันไป เช่น “k” ใน kind “c” ใน cake “qu” ในคำ conquer และ “ch” ใน stomach หรือ chemist เป็นต้น อย่างไรก็ตามการออกเสียงในตำแหน่งต้นพยางค์จะไม่มีปัญหาสำหรับคนไทยเพราะการออกเสียงเหมือนเสียงที่เขียนด้วยตัวอักษร “ก” ต้นพยางค์ เช่น sky /skai/ ข้อสังเกตในการสะกดเมื่อ “k” เกิดขึ้นกับ “n” ในตำแหน่งต้นพยางค์จะไม่ออกเสียง “k” เช่น know /nou/ ตำแหน่งท้ายพยางค์ เสียงในตำแหน่งท้ายพยางค์ออกเสียงเหมือนในตำแหน่งต้นพยางค์ แต่ควรปล่อยลมออกเมื่อจบคำหนึ่ง ๆ เช่น pack /paek/

สรุปได้ว่าเสียง /p/, /t/, /k/ แทบจะไม่มีปัญหาสำหรับคนไทย เมื่อเสียงเหล่านี้เกิดขึ้นในตำแหน่งต้นพยางค์ แต่จะเกิดปัญหาเมื่อเกิดในตำแหน่งท้ายพยางค์ ทั้งนี้เพราะคนไทยมักจะลืมออกเสียงเหล่านี้ในที่ต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในการฟังได้ เช่น “tie” ต่างกับ คำว่า “type” หรือ “tight” ซึ่งถ้าไม่ออกเสียงในตำแหน่งท้ายแล้วความเข้าใจผิดอาจเกิดขึ้น ดังนั้น การหัด

ปล่อยลมเสียงเหล่านี้ในตำแหน่งท้ายพยางค์ตั้งแต่ในขั้นนี้ จะช่วยสร้างนิสัยให้ผู้เรียนตระหนักถึงเสียงนี้มากขึ้น และจะออกเสียงควบกล้ำในตำแหน่งท้ายพยางค์ (ซึ่งภาษาไทย) ไม่มีได้ง่ายขึ้น

1.2 เสียงระเบิดก้อง /b/, /d/, /g/

1.2.1 เสียง /b/ (เสียงระเบิด ฐานกรณ์ริมฝีปากทั้งสอง) ตำแหน่งต้นพยางค์ เสียงนี้เมื่อเกิดในตำแหน่งต้นพยางค์ จะไม่มีปัญหาสำหรับคนไทยเพราะการออกเสียงเหมือนเสียงที่เขียนด้วยอักษร “บ” ในภาษาไทยตำแหน่งท้ายพยางค์ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ก็ยังคงออกเสียงเหมือน “บ” แต่ควรเปิดปาก (หรือเปิดฐานกรณ์ที่ปาก) เมื่อจบคำหนึ่ง ๆ ซึ่งมี /b/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ อย่างไรก็ตามการเปิดปากสำหรับเสียง /p/ และ /b/ ควรฝึกให้ฟังแตกต่างกัน มิฉะนั้นจะมีปัญหาในการสื่อความ เช่น ในคำ cop กับ cob หรือ cap กับ cab

1.2.2 เสียง /d/ (เสียงระเบิด ฐานกรณ์ปุ่มเหงือกกับปลายลิ้น ก้อง) ตำแหน่งต้นพยางค์การออกเสียง /d/ ในตำแหน่งต้นพยางค์ เหมือนการออกเสียงที่เขียนด้วย “ด” ในภาษาไทย คือ ใช้ปลายลิ้นแตะปุ่มเหงือก (อย่าให้ปลายลิ้นแตะฟัน) ให้แน่นและปล่อยลิ้นออกจากปุ่มเหงือก ฝึกออกเสียง /d/ ในคำใช้ทำนองเสียงแบบทอดลง ตำแหน่งท้ายพยางค์ ในตำแหน่งท้ายพยางค์การออกเสียงยังคงเหมือน /d/ ในตำแหน่งต้นพยางค์แต่เมื่อพูดจบคำให้ปล่อยลิ้นออกจากปุ่มเหงือกทุกครั้งไปหรือเรียกว่าปล่อยฐานกรณ์ออกอย่างรวดเร็ว

1.2.3 เสียง /g/ (เสียงระเบิด ฐานกรณ์เพดานอ่อนกับลิ้นส่วนหลัง ก้อง) เสียงนี้ไม่มีในภาษาไทย ลักษณะการจรดฐานกรณ์ คล้ายเสียงที่เขียนด้วย “ก” ในภาษาไทย แต่เสียงนี้เป็นเสียงก้อง ส่วน “ก” ในภาษาไทยเป็นเสียงไม่ก้อง ดังนั้น ผู้เรียนควรฝึกเสียงนี้เป็นพิเศษตำแหน่งต้นพยางค์เสียง /g/ อาจสะกดแตกต่างกันไป บางครั้งสะกดด้วย “g” บางครั้ง “gu” หรือ “gh” เช่น gone, guard, guarantee, guess, ghost ตำแหน่งท้ายพยางค์การออกเสียง /g/

1.3 เสียงนาสิก /m/, /n/, /ŋ/ เสียงกลุ่มนี้ไม่มีปัญหาในการออกเสียงสำหรับคนไทย เพราะ /m/ คล้ายเสียงที่เขียนด้วย “ม” /n/ คล้ายเสียงที่เขียนด้วย “น” และ /ŋ/ คล้ายเสียงที่เขียนด้วย “ง” ตามลำดับ

1.4 เสียงเสียดแทรก /f/, /v/, /s/, /z/, /h/

1.4.1 เสียง /f/ เสียงนี้ไม่มีปัญหาสำหรับคนไทยเพราะออกเสียงเหมือนเสียงที่เขียนด้วยอักษร “ฟ” หรือ “ฝ” เช่น ในคำ ไฟ ฟ้า เสียง /f/ ในภาษาอังกฤษปกติมีการสะกดต่าง ๆ กัน ตำแหน่งท้ายพยางค์เสียง /f/ อาจมีปัญหาสำหรับคนไทย เนื่องจาก ในภาษาไทยไม่มีเสียง /f/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์และไม่เกิดความเคยชินในเสียงนี้เช่น safe ดังนั้นเมื่อมีเสียง /f/ ในตำแหน่งท้ายคำใดก็ตาม ทุกครั้งที่ออกเสียงนั้น ๆ จบลงให้ยกริมฝีปากล่างขึ้นไป ใกล้กับฟันบนให้มากที่สุด

แล้วพ่นลมออกมา ในตอนแรกเมื่อเริ่มฝึกใหม่ ๆ ควรพ่นลมให้มากกว่าปกติ นานไปเมื่อออกเสียงนี้ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ได้อย่างอัตโนมัติ แล้วเราจะปรับความแรงของลมให้อยู่ในระดับปกติทั่วไป

1.4.2 เสียง /v/ เสียงนี้เป็นเสียงก้อง อาจมีปัญหาสำหรับคนไทยเพราะเสียงดังกล่าวไม่มีในภาษาไทย การออกเสียงอาจจะกระทำไม่ได้โดยวิธีวิธีหนึ่งดังนี้คือการออกเสียง /f/ เป็นหลัก นั่นคือ เตรียมออกเสียง /f/ โดยพ่นลมให้แทนผ่านระหว่างริมฝีปากล่างกับฟันบน (ฐานกรณ์คู่นี้อยู่ใกล้กันมาก) ต่อไปพยายามพ่นลมให้มีระดับเสียงต่ำกว่าปกติ เปรียบเสมือนพ่นลมเตรียมออกเสียง /f/ แต่ใส่วรรณยุกต์เอกลงไป เสียงที่ได้ยินคือเสียง /v/ ทดสอบโดยใช้ฝ่ามือแตะบริเวณลูกกระเดือกจะพบว่าเมื่อพ่นลมออกเสียง /f/ นั้นไม่มีความก้องที่ลูกกระเดือก เมื่อรับรู้ถึงความแตกต่างดังกล่าวแล้วให้ฝึกเฉพาะเสียง/v/ จนคล่องแล้วจึงออกเสียงในคำต่อไป

1.4.3 เสียง /s/ การออกเสียง /s/ ในภาษาอังกฤษเหมือนการออกเสียงในภาษาไทย ที่เขียนด้วยอักษร “ส” หรือ “ซ” ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาในการออกเสียง อย่างไรก็ตามการออกเสียง /s/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์อาจมีปัญหาสำหรับคนไทย เนื่องจากเสียงนี้ไม่เกิดในตำแหน่งท้ายพยางค์ในภาษาไทย คนไทยไม่คุ้นเคยกับการออกเสียง /s/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ และเมื่อไม่ออกเสียงดังกล่าวในที่นี้ควรจะออกเสียงปัญหาในการสื่อความจริงเกิดขึ้นตำแหน่งท้ายพยางค์ ในขั้นแรกผู้ฝึกควรออกเสียง /s/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ให้มีลมแรงกว่าปกติ เมื่อออกเสียง /s/ ในตำแหน่งนี้ได้จนเป็นนิสัยแล้ว ความแรงของลมจะลดลงเป็นปกติโดยอัตโนมัติ เสียง /s/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์มีการสะกดตัวอักษรแตกต่างกันไป เช่น “s” “ss” “se” “ce” เป็นต้น สำหรับคำที่สะกดด้วยอักษร “x” นั้น จะออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำ /-ks/ ซึ่งต้องมีเสียง /s/ เกิดขึ้นด้วยเสมอ และคนไทยมักจะลืมออกเสียง /s/ ในคำที่มี “x” หรือ “xe” สะกดท้ายพยางค์

1.4.4 เสียง /z/ เป็นเสียงก้องและไม่มีในภาษาไทย จึงอาจเป็นปัญหาสำหรับการออกเสียงคนไทยดังนั้นในขั้นแรก ควรฝึกออกเสียง /z/ ดังนี้ ยึดการออกเสียง /s/ หรือเสียง “ส” เป็นหลัก กล่าวคือ เตรียมออกเสียง /s/ โดยทำปากและจัดอวัยวะสำหรับออกเสียง /s/ พ่นลมออกให้แทรกผ่านปลายลิ้นกับปุ่มเหงือกซึ่งอยู่ใกล้กันมาก ซึ่งคือฐานกรณ์สำหรับเสียง /s/ ต่อไปให้พ่นลมโดยมี “ระดับเสียง” ต่ำกว่าปกติ หรือเปรียบเสมือนพ่นลมโดยใส่ “วรรณยุกต์เอก” ลงไปซึ่งต่อไปนี้จะได้ยิน “เสียง” ไม่ใช่ “ลม” แต่เพียงอย่างเดียว เสียงที่ได้ยินคือเสียง /z/ นั่นเอง ทดสอบโดยใช้ฝ่ามือแตะบริเวณลูกกระเดือกจะรู้สึกถึงความก้องบริเวณนั้น เมื่อออกเสียง /z/ ได้แล้วให้ออกเสียง /z/ เปรียบเทียบกับ /s/ จนกระทั่งสองเสียงแตกต่างกัน นั่นคือเสียง /z/ มีความก้องที่ลูกกระเดือก เสียง /s/ ไม่มีก้องที่บริเวณดังกล่าวและมีลมออกมาแรง หลังจากนั้นจึงฝึกออกเสียง /z/ ในคำต่อไป

1.4.5 เสียง /h/ เสียงนี้เป็นเสียงไม่ก้องซึ่งไม่มีปัญหาสำหรับคนไทยเพราะการออกเสียงที่สะกดด้วยอักษร “ฮ” หรือ “ห” สำหรับในภาษาอังกฤษเสียง /h/ ไม่เปิดในตำแหน่งท้ายพยางค์ แต่จะเกิดในตำแหน่งต้นคำและระหว่างสระหรือกลางคำเท่านั้น อาจมีการสะกดด้วย “h” หรือ “wh”

1.5 เสียงเปิด /w/, /j/, /r/

1.5.1 เสียง /w/ เสียงนี้ออกเสียงที่คล้ายเสียงที่เขียนด้วยอักษร “ว” ในภาษาไทย จึงไม่มีปัญหาสำหรับคนไทยเสียง /w/ เกิดในเฉพาะตำแหน่งต้นพยางค์และตำแหน่งกลางคำหรือระหว่างสระเท่านั้น ไม่เกิดขึ้นตำแหน่งท้ายพยางค์

1.5.2 เสียง /j/ เสียงนี้ออกเสียงคล้ายเสียงที่เขียนด้วย “ย” ในภาษาไทยเกิดขึ้นในเฉพาะตำแหน่งต้นพยางค์เท่านั้น

1.5.3 เสียง /r/ เสียง /r/ ในภาษาอังกฤษแตกต่างไปจากการออกเสียงที่เขียนด้วย “ร” ในภาษาไทย กล่าวคือ ในการออกเสียง /r/ ในภาษาอังกฤษนั้น เริ่มด้วยการห่อปาก ในขณะที่ปากพับปลายลิ้นไปข้างหลังเตรียมพร้อมที่จะออกเสียง เมื่อจะออกเสียงให้สลับปลายลิ้นไปข้างหน้า โดยมีให้ปลายลิ้นกระทบส่วนใด ๆ ในปากเลย เสียงที่ได้ยินคือเสียง /r/ ในภาษาอังกฤษ ตำแหน่งต้นพยางค์ ลักษณะการออกเสียงเหมือนกับที่ได้กล่าวไว้แล้ว อาจสะกดด้วยอักษร “r” หรือ “wr” ก็ได้ ตำแหน่งท้ายพยางค์สำหรับเสียง /r/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์นั้น ผู้ที่พูดภาษาอังกฤษสำเนียงอังกฤษจะไม่ออกเสียง /r/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ ส่วนผู้ที่พูดสำเนียงอเมริกันหรือสำเนียงสก็อตส์จะออกเสียง /r/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์

1.6 เสียงข้างลิ้น /l/

ตำแหน่งต้นพยางค์ /l/ ในตำแหน่งต้นพยางค์ที่เกิดเป็นพยัญชนะเดียวในตำแหน่งต้นพยางค์นั้นสามารถอนุโลมได้ว่าออกเสียงคล้าย “ล” ในภาษาไทย ตำแหน่งท้ายพยางค์การออกเสียง /l/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ให้คล้ายคลึงกับลักษณะการออกเสียงของเจ้าของภาษาให้มากที่สุดก่อนข้างยากสำหรับคนไทย เนื่องจากไม่เหมือนเสียง “ล” ที่เดียว กล่าวคือในการออกเสียง /l/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์นั้นต้องมีการ “เกร็ง” ที่ลิ้นส่วนหลังในขณะที่ที่ปลายลิ้นแตะที่ปุ่มเหงือก การเกร็งที่บริเวณเหนือลูกกระเดือกหรือที่ลิ้นส่วนหลังนั้นสามารถใช้มือสัมผัส ซึ่งจะรู้สึก “แข็ง” ที่บริเวณดังกล่าว เมื่อกระทำได้ดังนี้แล้วจึงค่อยเปิดฐานกรณ์ของเสียง /l/ ออก การออกเสียง /l/ ในลักษณะนี้เรียกว่า เสียง /l/ แบบเกร็งลิ้นส่วนหลัง

2. การออกเสียงสระในภาษาอังกฤษ

สระในภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สระเดี่ยวและสระผสม หรือพูดง่าย ๆ ว่า มีสระที่ออกเสียงเพียงเสียงเดียว กับสระที่ออกเสียงร่วมกัน การออกเสียงสระในภาษาอังกฤษไม่อาจพิจารณาจากตัวสะกดได้เสมอไป ทั้งนี้เพราะตัวสะกดหนึ่ง ๆ อาจออกเสียงได้แตกต่างกัน

เช่น ตัวสะกด “a” ในคำว่า “cat” ออกเสียงแตกต่างไปจากตัวสะกด “a” ในคำว่า “hate” ดังนั้น การจะฝึกออกเสียงสระจึงไม่อาจยึดตัวสะกดเป็นเกณฑ์ได้เสมอไป จำเป็นต้องอาศัยสัญลักษณ์สากลที่ใช้แสดงการออกเสียง เช่นเดียวกับเสียงพยัญชนะ สัญลักษณ์แสดงการออกเสียงที่ถือว่าเป็นสากลนั้นยึดแบบมาจากสระมาตรฐานของเดเนียล โจนส์ อดีตอาจารย์ทางภาษาศาสตร์และสัตสาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยลอนดอน สำหรับคนไทย ปัญหาในการออกเสียงสระภาษาอังกฤษมีค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาการออกเสียงพยัญชนะ อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจนำไปสู่ความยุ่งยากในการสื่อสารได้ เช่นในคำว่า “hell” กับ “hail” การออกเสียงสระในคำแรกเป็นสระเดี่ยว เสียงสั้น ส่วนในคำที่สองเป็นสระประสมซึ่งเสียงยาวกว่า ถ้าผู้พูดใช้สระเดี่ยวเสียงสั้นสำหรับคำทั้งคู่ ปัญหาในการสื่อความจะเกิดขึ้น ดังนั้นจึงควรฝึกออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อขจัดปัญหาเหล่านั้น การออกเสียงสระเดี่ยวในภาษาอังกฤษมี 12 เสียงกระทำดังต่อไปนี้

2.1 เสียง /i:/ เป็นเสียงยาวคล้ายเสียงสระ “อิ” ในภาษาไทย อาจจะไม่เป็นปัญหาสำหรับคนไทยนัก ข้อสำคัญต้องให้เสียงยาว อย่าให้เสียงสั้น และเมื่อเสียง /i:/ เกิดขึ้นในพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายพยางค์ให้เปิดฐานกรณสำหรับเสียงพยัญชนะในตำแหน่งท้ายพยางค์ทุกครั้งไป

2.2 เสียง /i/ เป็นเสียงสั้นคล้ายกับเสียง “อิ” ในภาษาไทยแต่ความกว้างของปากมีมากกว่าหรือเหยียดมุมปากน้อยกว่า ในขณะที่ออกเสียงนี้ไม่ต้องเกร็งกล้ามเนื้อที่ปากปัญหาของคนไทยที่มักจะเกิดขึ้นในการออกเสียง /i/ ก็คือมักจะออกเสียง สับสนปนกับ /i:/ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการสื่อความหมาย ดังนั้นผู้เรียนควรจำคำที่คล้ายกัน แต่ออกเสียงต่างกัน ในระหว่าง /i:/ กับ /i/ ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 การออกเสียง /i/ ทั้งเสียงสั้นและยาว

ออกเสียงยาว /i:/	ออกเสียงสั้น /i/
lead /i:d/	lid /lid/
meat /mi:t/	mitt /mit/
neat /ni:t/	knit /nit/
deed /di:d/	did /did/
seat /si:t/	sit /sit/

2.3 เสียง /e/ เป็นเสียงสั้นคล้ายเสียง “เอะ” ในภาษาไทย แต่ในขณะที่ออกเสียงนี้ไม่ต้องเกร็งกล้ามเนื้อที่ปาก และเพดานปากมากกว่าสระ “เอะ” ปัญหาที่มักจะเกิดขึ้นกับคนไทยก็คือ การเปล่งเสียงเป็นเสียงยาวคล้ายเสียงสระ “เอ” ในภาษาไทย ซึ่งอาจทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสนได้ กล่าวคือในภาษาอังกฤษมีสระประสมอีกเสียงหนึ่ง คือ /ei/ เป็นสระเสียงยาวซึ่งเริ่มด้วยเสียง /e/ แล้วเลื่อนลิ้นสูงขึ้นไปไปที่เสียง /i/ ดังนั้นการออกเสียง /e/ ซึ่งเป็นเสียงสั้นในลักษณะเสียงยาว (คือเสียง “เอะ” ในภาษาไทย) จะทำให้ผู้ฟังสับสนฟังเป็นเสียง /ei/ ได้ เช่นถ้าพูดคำว่า “bet” ให้ยาวกว่าเดิม ผู้ฟังอาจจะฟังเป็น “bait” ซึ่งมีเสียงสระเป็นเสียง /ei/ ถึงแม้ว่าในความเป็นจริง เสียง “เอ” ในภาษาไทย จะแตกต่างจากเสียงสระ /ei/ บ้าง แต่ความสับสนในลักษณะดังกล่าวก็เกิดขึ้นได้

2.4 เสียง /æ/ เป็นเสียงสั้นออกเสียงคล้ายเสียงสระ “แ-” ในภาษาไทย แต่ออกเสียงให้สั้นกว่าเสียงสระ “แอ” และอ้าปากกว้างเล็กน้อยเสียงนี้อาจไม่ค่อยเป็นปัญหาสำหรับคนไทยมากนัก ส่วนใหญ่แล้วสะกดด้วยอักษร “a” แต่มีบางคำสะกดด้วย “ai”

2.5 เสียง /ɑ:/ เป็นเสียงยาวคล้ายเสียงสระ “อา” ในภาษาไทย แต่เสียง /ɑ:/ ในภาษาอังกฤษสำเนียงอังกฤษจะถอยลิ้นไปข้างหลังมากกว่าสระ “อา” ในภาษาไทย (คนไทยมักจะกล่าวกันว่าคนอังกฤษ”พูดลิ้นอยู่ในคอ”) คำบางคำออกเสียงสระ /ɑ:/ ในสำเนียงอังกฤษจะออกเสียงเป็น /æ/ ในสำเนียงอเมริกันของชนบางกลุ่ม เช่น past, pass, grass, glass เป็นต้น แต่คำบางคำออกเสียง /ɑ:/ ทั้งสองสำเนียง (แต่สำเนียงอเมริกันลิ้นไม่ถอยหลังมากเท่าสำเนียงอังกฤษ) เช่น part, hard, card, car, father เป็นต้น

2.6 เสียง /ɔ/ เป็นเสียงยาวคล้ายเสียงสระ “เออะ” ในภาษาไทย แต่ในสำเนียงอังกฤษปากห่อมากกว่าเล็กน้อย และถอยลิ้นไปข้างหลังมากกว่าสระ “เออะ” ในภาษาไทย โดยทั่วไปแล้วเสียงนี้ไม่เป็นปัญหาในการออกเสียงสำหรับคนไทย อย่างไรก็ตามอาจมีปัญหากเกิดขึ้นบ้างในกรณี ที่ผู้พูดออกเสียงยาวไป ทำให้สับสนกับเสียง /o/ ซึ่งเป็นเสียงยาวเช่น “cot” เสียงสั้น เมื่อออกเสียงให้ยาวกว่าเดิมฟังเป็น “caught” ดังนั้นผู้ฝึกจึงควรออกเสียงสั้นและยาวให้แตกต่างกันและมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ

2.7 เสียง /ɔ:/ เป็นเสียงยาว คล้ายเสียงสระ “ออ” ในภาษาไทย แต่ห่อมุมปากมากกว่า และถอยลิ้นไปข้างหลังมากกว่า ในการออกเสียงนี้จะไม่มีปัญหาในการสื่อความ ถ้าผู้ฝึกออกเสียงให้ยาวตลอดเวลา และให้ความแตกต่างกับเสียง /o/ ซึ่งเป็นสระเสียงสั้น เช่น คำว่า “chock” เสียงสระคือ /o/ สั้น ควรจะแตกต่าง (ในด้านความสั้นยาวของสระ) กับคำว่า “chalk” ซึ่งเสียงสระคือ /ɔ:/ ยาว

2.8 เสียง /ə/ เป็นเสียงสั้น คล้ายการออกเสียงสระ “เออะ” ในภาษาไทย แต่ไม่ต้องเกร็งลิ้น (ปล่อยลิ้นตามสบาย) ซึ่งถ้าออกเสียงตามลักษณะของภาษาอังกฤษแล้ว ลิ้นจะเลื่อนมา

ข้างหน้าเล็กน้อย อย่างไรก็ตามถึงแม้จะออกเสียง /ə/ ตามลักษณะ สระ “เออะ” ในภาษาไทย ความสับสนคงจะเกิดขึ้นน้อยถ้าผู้ฝึกใช้เสียงนี้กับพยางค์ที่ไม่มีการเน้นหนักเท่านั้น เนื่องจากเสียง /ə/ จะเกิดกับพยางค์ที่ไม่มีการเน้นหนัก หรือไม่มี stress เสมอเช่น ในคำ “better” มีการเน้นหนักบนพยางค์ “bet” ส่วน “er” ใน “ter” ไม่เน้นจึงออกเสียงเป็นเสียง /ə/ ซึ่งถ้าผู้พูดคนไทยจะใช้สระ “เออะ” ในตำแหน่งนี้ก็จะไม่ผิดพลาดมากนัก ปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นกรณีสับสนกับเสียง /ɔ:/ ซึ่งเป็นเสียงยาว เช่นในคำ “word” สระที่ใช้คือ /ɔ:/ ถ้าผู้พูดใช้สระเสียงสั้นคือ /ə/ ความสับสนอาจเกิดขึ้นบ้างดังนั้นผู้ฝึกควรออกเสียง /ə/ (สั้น) และ /ɔ:/ (ยาว) ให้แตกต่างอย่างเห็นได้ชัด

2.9 เสียง /ɔ:/ เป็นเสียงยาว ออกเสียงคล้ายสระ “เออ” ในภาษาไทย ในด้านการออกเสียง ถ้าออกเสียงให้เป็นเสียงยาวจริงๆแล้ว มักจะไม่เกิดปัญหา ปัญหาสำหรับคนไทยที่เกิดขึ้นก็คือออกเสียงสั้น-ยาวได้ไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ทำให้เกิดความสับสนระหว่างเสียง /ə/ และเสียง /ɔ:/ ได้

2.10 เสียง /ʌ/ เป็นเสียงสั้น ออกเสียงคล้ายเสียงสระ “อะ” ในภาษาไทย แต่ถ้าอ้าปากน้อยกว่าเล็กน้อย (นั่นคือลิ้นยกสูงกว่าเล็กน้อย) เสียงนี้มักไม่เป็นปัญหาสำหรับคนไทย ตราบใดที่ผู้ฝึกออกเสียงให้เป็นเสียงสั้น ตัวสะกดสำหรับเสียง /ʌ/ อาจมีต่าง ๆ กัน เช่น

สะกดด้วย “u” ใน sum /sʌm/, cut /kʌt/

สะกดด้วย “o” ใน some /sʌm/, come /kʌm/

สะกดด้วย “ou” ใน country /kʌntri/, couple /kʌpl/

สะกดด้วย “oo” ใน blood /bʌld/, flood /fʌld/

2.11 เสียง /u/ เป็นเสียงสั้น ออกเสียงคล้ายเสียงสระ “อู” ในภาษาไทย แต่ปากหอน้อยกว่า กล่าวคือไม่ต้องเกร็งปากและมุมปาก (ไม่ต้องดึงมุมปากเข้ามาเพียงแต่ยื่นปากเล็กน้อย) ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการออกเสียงคนไทยอยู่ที่การออกเสียงสับสนระหว่างเสียงสั้นกับเสียงยาว ในคำที่สะกดคล้ายกัน เช่น

/u/ (เสียงสั้น)

/u:/ (เสียงยาว)

foot /fʊt/

food /fu:d/

full /fʊl/

fool /fu:l/

pull /pʊl/

pool /pu:l/

hood /hʊd/

hoot /hu:d/

2.12 เสียง /u:/ เป็นเสียงยาว คล้ายการออกเสียงสระ “อู” ในภาษาไทย จึงอาจจะไม่เป็นปัญหาในการออกเสียง อย่างไรก็ตาม ปัญหาในการสื่อความอาจเกิดขึ้นได้เมื่อผู้ใช้ออกเสียงสับสน

กับ /u/ ซึ่งเป็นเสียงสั้น ดังที่ได้ยกตัวอย่างไว้แล้ว ใน ข้อ 11 ผู้ฝึกออกเสียงจึงควรออกเสียงให้เป็นเสียงยาวไว้เสมอ

ศิริพันธ์ ศรีวันรงค์ (2548 : 29 - 30) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนออกเสียงคำภาษาอังกฤษว่า นักเรียนที่จำคำภาษาอังกฤษมากพอ สามารถเรียนรู้คำภาษาอังกฤษใหม่ ๆ ได้โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบคำใหม่นั้นมีส่วนใดที่มีความคล้ายคลึงกับภาษาอังกฤษที่อยู่ในความจำ เช่น ถ้านักเรียนรู้จักคำว่า Match และเก็บความจำแล้ว เมื่อนักเรียนพบคำว่า Patch ไปเปรียบเทียบกับคำว่า Match เพื่อพิจารณาว่าคำสองคำนี้มีส่วนใดที่เหมือนกันและช่วยกันออกเสียงคำใหม่นี้

จากวิธีการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าเสียงในภาษาอังกฤษแตกต่างกับเสียงในภาษาไทย ซึ่งมีเสียงหลายเสียงที่จำเป็นต้องตระหนัก เอาใจใส่และฝึกฝนในการออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน เพื่อนักเรียนจะได้นำไปใช้เป็นพื้นฐานในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษต่อไป

การวัดและประเมินผลการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ

นักวิชาการได้กล่าวถึงการประเมินผลการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษไว้ ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544 : 32) กล่าวว่า ในการวัดและประเมินผลการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ ผู้สอนมีวิธีการต่าง ๆ ได้หลายวิธี ดังนี้

1. ใช้เทคนิคในห้องเรียน ผู้สอนปฏิบัติได้ด้วยการสังเกตการณ์การออกเสียงและการแสดงออกของนักเรียน การให้อ่านออกเสียงแต่ละครั้งจะมีนักเรียนจำนวนหนึ่งที่อ่านตกอ่านเพิ่ม อ่านช้า อ่านเร็ว หรือปฏิบัติตนไม่ถูกต้องเกี่ยวกับวางท่าทางในการอ่าน ผู้สอนจึงควรสังเกตและหาทางปรับปรุงข้อบกพร่องในการอ่าน

2. การใช้แบบทดสอบอย่างไม่เป็นทางการ ผู้สอนกำหนดข้อความตามจุดประสงค์ที่ต้องการจะวัดแล้วให้นักเรียนอ่าน ผู้สอนติดตามการอ่านเพื่อพิจารณาว่ามีข้อบกพร่องในส่วนใดบ้าง เช่น อ่านผิด อ่านช้า อ่านข้ามคำ อ่านตะกุกตะกัก

3. การใช้เครื่องมืออย่างเป็นทางการ เครื่องมือชนิดนี้มักเป็นแบบสังเกตที่ผู้สอนเป็นผู้รวบรวมข้อมูล อันจะนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาอ่านออกเสียงได้ดีขึ้น

ผู้สอนควรเลือกใช้วิธีการประเมินการอ่านออกเสียงให้เหมาะสมกับบริบทสถานการณ์ จุดประสงค์ของการประเมิน ทั้งนี้ควรพัฒนาเจตคติ นิสัย และทักษะการอ่านที่ดีให้กับผู้เรียน นอกจากนี้ยังต้องรับรู้เรื่องราวที่ฟังของผู้อื่น เป็นผู้ฟังที่ดีมีการสังเกตและมีส่วนร่วมในการฟังจากการอ่านของเพื่อน เพื่อผู้เรียนจะได้เป็นทั้งผู้ฟังและผู้อ่านที่ดี

อัจฉรา วงศ์โสธร (2544 : 20) ได้เสนอเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. การออกเสียงยังเข้าใจได้ยาก
2. มีที่ผิดสำคัญ ๆ บ่อย ใช้น้ำเสียงหนักเข้าใจยากต้องพูดซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จึงเข้าใจ
3. ยังมีสำเนียงต่างชาติต้องฟังอย่างตั้งใจ การออกเสียงผิดทำให้เข้าใจผิดบ่อยมีข้อผิดพลาดทางคำศัพท์และไวยากรณ์
4. มีร่องรอยของสำเนียงต่างชาติ ออกเสียงผิดเป็นบางครั้ง แต่ไม่ได้ทำให้เข้าใจผิด
5. ออกเสียงผิดน้อยมาก แต่ยังไม่เหมือนเจ้าของภาษา
6. มีเสียงเหมือนเจ้าของภาษา ไม่มีร่องรอยของสำเนียงต่างชาติ

ระบบภาษาศาสตร์ (Linguistics, 2014 : 1 - 5) ได้กำหนดเกณฑ์การอ่านออกเสียงคำภาษาอังกฤษ ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. การออกเสียงพยัญชนะต้น ให้คะแนน 2 ระดับ ดังนี้
คะแนนระดับที่ 1 หมายถึง ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงพยัญชนะต้นได้ถูกต้อง
คะแนนระดับที่ 0 หมายถึง ผู้เรียนไม่สามารถอ่านออกเสียงพยัญชนะต้นได้ถูกต้อง
2. การออกเสียงสระ
คะแนนระดับที่ 1 หมายถึง ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงสระได้ถูกต้อง
คะแนนระดับที่ 0 หมายถึง ผู้เรียนไม่สามารถอ่านออกเสียงสระได้ถูกต้อง
3. การออกเสียงตัวสะกด
คะแนนระดับที่ 1 หมายถึง ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงตัวสะกดได้ถูกต้อง
คะแนนระดับที่ 0 หมายถึง ผู้เรียนไม่สามารถอ่านออกเสียงตัวสะกดได้ถูกต้อง

จากการวัดและประเมินผลการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้นสรุปว่า ผู้วิจัยได้ปรับเนื้อหาและเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อให้เหมาะสมกับแบบวัดผลการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ และช่วงวัยของนักเรียน โดยวัดการเปล่งเสียงตามตัวอักษรที่ประกอบขึ้นเป็นคำ แล้วอ่านออกเสียง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลจากความรู้ความสามารถของนักเรียนที่เกิดจากประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับจากกระบวนการสอนของครู โดยประเมินจากการทดสอบหรือสังเกตพฤติกรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) เป็นผลอันเกิดจากความสำเร็จที่นักเรียนได้รับจากการเรียนรู้ที่อาศัยความสามารถเฉพาะบุคคล นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

กัญญาพร แก้วรักษา (2552 : 39) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเป็นการตรวจสอบความสามารถของบุคคล ที่แสดงออกในลักษณะของพฤติกรรมต่างๆ ตามจุดมุ่งหมาย และลักษณะของรายวิชาที่ได้เรียนรู้ โดยอาจวัดด้านการปฏิบัติหรือวัดด้านเนื้อหา ก็ได้

วิบูลศรี กิ่งแก้ว (2552 : 35) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนรู้แล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งประสบการณ์การเรียนรู้เกิดจากการฝึกอบรมหรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ของบุคคลว่าเรียนรู้เท่าไร มีความสามารถชนิดใด ซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน ดังนี้

1. การวัดด้วยการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปการกระทำจริงให้ออกมาเป็นผลงาน
2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ซึ่งเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงการตรวจสอบความสามารถในด้านต่างๆ สามารถวัดได้โดยใช้ข้อสอบผลสัมฤทธิ์

ถาวร เครือดำ (2555 : 49) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินการเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการ ด้านทักษะและความสามารถในการเรียนรู้อื่นๆ ของผู้เรียน เพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้ก่อนและหลังเรียน

สุทธิดา แสนหาญ (2556 : 57) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ที่วัดได้จากความรู้ ความสามารถทางทักษะของนักเรียน เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจและการนำไปใช้

พรพิมล อ่อนอินทร์ (2559 : 61) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละบุคคลว่า มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือการเรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งสามารถวัด

เป็นคะแนนที่ผู้เรียนได้จากการประเมินผลการทำงานวัดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นแบบที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ในเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ในการตอบเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ระบุไว้ ขอบเขตของเนื้อหาที่ผู้เรียนจะใช้จะต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตและลำดับเนื้อหาของวิชาที่มีการบูรณาการไว้ในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นักวิชาการกล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถ การเปลี่ยนแปลงของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน และประสบการณ์การเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่เรียนมาว่าเกิดการเรียนรู้เท่าใด มีความสามารถชนิดใด โดยสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษา

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักวิชาการกล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

อรนุช ศรีสะอาด และคณะ (2550 : 38) ให้ความหมายว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพทางด้านสมองต่าง ๆ ของนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้มาแล้ว

สมนึก กัททิยชนี (2556 : 73 - 97) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงแบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประเภทที่ครูสร้างมีหลายแบบแต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

1. ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay Test) ลักษณะทั่วไปเป็นเฉพาะคำถามแล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายความรู้และข้อคิดเห็นของแต่ละคน
2. ข้อสอบแบบ กากุก-ผิด (True-false Test) ลักษณะทั่วไปถือได้ว่า ข้อสอบแบบกากุก - ผิด คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือกแต่ตัวเลือกเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น กากุก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ จริง-ไม่จริง เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น
3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ แล้วให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยคหรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ นั้น เพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง
4. ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) ลักษณะทั่วไปของข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนประโยคคำถามที่สมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำ เป็นประโยคหรือข้อความที่ไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียน

คำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัด ได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่บรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง

5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำตอบหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test) ลักษณะทั่วไป คำถามแบบเลือกตอบ โดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ตอน ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วย ตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นคำตอบลวง ปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณาแล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวจากตัวเลือกอื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน คูณกัน ๆ จะเห็นว่าตัวเลือกถูกหมดแต่จริง ๆ มีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน ดังนั้นควรมีตัวเลือก 4 - 5 ตัว ข้อสอบแบบเลือกตอบนี้ ถ้าเขียนตัวเลือกเพียง 2 ตัว ก็กลายเป็นข้อสอบแบบกาถูก - ผิด และเพื่อป้องกันไม่ให้เดาได้ง่าย ๆ จึงควรมีตัวเลือกมาก ๆ ที่นิยมใช้หากเป็นข้อสอบ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ควรใช้ 3 ตัวเลือก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 ควรใช้ 4 ตัวเลือก และตั้งแต่ ระดับชั้นมัธยมศึกษา ขึ้นไป ควรใช้ 5 ตัวเลือก

บุญชม ศรีสะอาด (2556 : 53) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระและตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอน โดยทั่วไปจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ อาจจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์สำหรับใช้ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Norm-referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตร จึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการจำแนก ผู้สอบตามความเก่งอ่อนได้ดีเป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบประเภทนี้ การรายงานผลการสอบอาศัย คะแนนมาตรฐาน ซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึงสถานภาพความสามารถของบุคคลนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ โดยทั่วไปจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ ที่เรียนตามโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และให้หลักการเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบไว้ดังนี้ (อรนุช ศรีสะอาด. 2547 : 59 - 60)

1. ควรถามในเรื่องที่มีคุณค่าต่อการวัด
2. เขียนตอนนำหรือตอนถามให้อยู่ในรูปของคำถาม
3. ตัวคำถามมีความหมายแจ่มชัด
4. คำตอบที่ถูกต้องเป็นคำตอบที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
5. คำตอบที่ถูกต้องกับคำตอบที่ผิดไม่แตกต่างกันเด่นชัดจนเกินไป
6. แต่ละข้อจะต้องมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
7. ตัวคำตอบที่ถูกต้องจะต้องไม่มีลักษณะรูปแบบแตกต่าง ๆ จากตัวลวงอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด
8. ตัวลวงควรเป็นคำถามที่มีคุณค่าสำหรับเป็นตัวลวง
9. อย่าให้ตัวเลือกก้ำกายกัน
10. การใช้ตัวเลือกปลายเปิดควรใช้ให้เหมาะสม
11. ควรเรียงลำดับตัวเลข หรือข้อความในตัวเลือกต่าง ๆ
12. ไม่ควรใช้คำฟุ่มเฟือย
13. ควรมีตัวเลือก 3, 4 หรือ 5 ตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับของผู้สอบ
14. ถ้าจำเป็นต้องใช้คำถามแบบปฏิเสธ ควรขีดเส้นใต้หรือพิมพ์ตัวเอนหรือพิมพ์ด้วยตัวหนัก ๆ ตรงคำปฏิเสธนั้น
15. ควรออกให้เป็นรูปภาพให้มาก
16. ไม่ควรให้ตัวเลือกใดตัวเลือกหนึ่งมีโอกาสถูกบ่อยจนเกินไป
17. ในการพิมพ์ข้อสอบควรแยกตอนถามกับตอนเลือกออกจากกันให้ชัดเจน
18. ควรถามในหลักวิชานั้นจริง

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดสมรรถภาพทางสมอง อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ทางวิชาการ ที่นักเรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด ซึ่งแบบทดสอบที่ใช้ในปัจจุบันมีมากมายหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีจุดมุ่งหมายในการทดสอบที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการนำแบบทดสอบไปใช้ ต้องระมัดระวังว่าเลือกใช้แบบทดสอบได้ถูกต้องเหมาะสมกับสิ่งที่เราต้องการหรือไม่ การจำแนกประเภทของแบบทดสอบจึงช่วยให้สามารถเข้าใจและเลือกใช้แบบทดสอบได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักวิชาการกล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้
 อรุณช ศรีสะอาด และคณะ (2550 : 38 - 39) ได้เสนอถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอบให้ชัดเจนว่าจะสอบใคร อยู่ระดับชั้นใด เพื่ออะไร
2. วิเคราะห์หลักสูตรและทำตารางวิเคราะห์หลักสูตร
3. กำหนดชนิดของแบบทดสอบและศึกษาวิธีเขียน
4. เขียนข้อสอบตามชนิดของแบบทดสอบ โดยให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและตารางวิเคราะห์หลักสูตร

5. ตรวจสอบข้อสอบ โดยพิจารณาถึงความถูกต้องตามหลักวิชา มุ่งวัดเนื้อหาและพฤติกรรมตามตารางวิเคราะห์หลักสูตรหรือไม่ ภาษาที่ใช้ชัดเจนถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งอาจตรวจสอบข้อสอบโดยผู้ออกข้อสอบเอง กรณีนี้ผู้ออกข้อสอบควรจะได้พักสมองระยะหนึ่งเพื่อไม่ให้หมกมุ่นหรือให้มีจิตใจและสมองปลอดโปร่งและการตรวจสอบอีกกรณีหนึ่งคือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไข

6. ทดลองใช้และวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อพัฒนาข้อสอบให้มีคุณภาพ
7. พิมพ์แบบทดสอบ ควรเรียงข้อสอบจากง่ายไปหายากหรือเรียงตามเนื้อหาก็ได้

บุญชม ศรีสะอาด (2556 : 59 - 66) ได้กล่าวถึง การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์จุดประสงค์เนื้อหาวิชา และทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบ
 ขั้นตอนแรกสุด จะต้องทำการวิเคราะห์ว่าเนื้อหาหรือหัวข้อที่จะสร้างวัดข้อสอบนั้น มีจุดประสงค์ของการสอน หรือจุดประสงค์การเรียนรู้อะไรบ้าง ทำการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาว่ามีโครงสร้างอย่างไร จัดเขียนหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อยทุกหัวข้อ พิจารณาความเกี่ยวโยงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาเหล่านั้น จากนั้นก็จัดทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบ หรือที่เรียกว่าตารางวิเคราะห์หลักสูตร ตารางนี้มี 2 มิติ คือด้านเนื้อหา กับด้านสมรรถภาพที่ต้องการวัด และพิจารณาว่าจะออกข้อสอบทั้งหมดกี่ข้อ เขียนจำนวนข้อลงใน ช่องรวมช่องสุดท้าย จากนั้นพิจารณาว่าหัวข้อเรื่องใดสำคัญมากน้อย เขียนลำดับความสำคัญลง ไป แล้วกำหนดจำนวนข้อที่จะวัดในแต่ละช่องขึ้นอยู่กับเรื่องนั้นต้องการให้เกิดสมรรถภาพเรื่องใดมากน้อยกว่ากัน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ ทำการพิจารณาและตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถามรูปแบบใด ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ หลักการเขียนข้อคำถาม ศึกษาวิธีเขียน

ข้อสอบ สมรรถภาพต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบเพื่อนำมาใช้เป็นหลักในการเขียนข้อสอบ

ขั้นตอนที่ 3 เขียนข้อสอบ ลงมือเขียนข้อสอบ ใช้ตารางกำหนดลักษณะของข้อสอบที่จัดทำไว้ในขั้นที่ 1 เป็นกรอบซึ่งทำให้สามารถออกข้อสอบวัดได้ครอบคลุมทุกหัวข้อเนื้อหาและทุกสมรรถภาพ

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบข้อสอบ นำข้อสอบที่ได้เขียนไว้ในขั้นที่ 3 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาถึงความถูกต้องตามหลักวิชา พิจารณาว่าแต่ละข้อวัดในเนื้อหาและสมรรถภาพตามตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือไม่ ภาษาที่ใช้เขียนมีความเข้าใจง่ายเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ ตัวถูกตัวลวงเหมาะสมเข้าหลักเกณฑ์หรือไม่ หลังการพิจารณาทบทวนเองแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญวัดผลและด้านเนื้อหาสาระ พิจารณาข้อบกพร่อง และนำเอาข้อวิจารณ์เหล่านั้นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง นำข้อสอบทั้งหมดมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ โดยจัดพิมพ์คำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีทำแบบทดสอบไว้ที่ปกของแบบทดสอบอย่างละเอียดและชัดเจน การจัดพิมพ์วางรูปแบบให้เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 6 ทดลองใช้วิเคราะห์คุณภาพ และปรับปรุง นำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะสอบจริง ซึ่งได้เรียนในวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอบ แล้วนำผลการสอบมาตรวจให้ คะแนน ทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้วิธีการ วิเคราะห์คุณภาพคัดเลือกเอาข้อที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการ ถ้าข้อเข้าเกณฑ์จำนวนมากว่าที่ต้องการ ก็ตัดข้อที่มีเนื้อหามากกว่าที่ต้องการ ซึ่งเป็นข้อที่มีอำนาจจำแนกต่ำสุดออกตามลำดับ นำเอาผลการสอบที่คิดเฉพาะข้อสอบที่เข้าเกณฑ์เหล่านั้น มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น

ขั้นตอนที่ 7 พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง นำข้อสอบที่มีอำนาจจำแนก และระดับความยากที่เข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการในขั้นที่ 6 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบที่จะใช้จริง ซึ่งจะต้องมีคำชี้แจงวิธีทำด้วย และในการพิมพ์นอกจากใช้รูปแบบที่เหมาะสมแล้วควรคำนึงถึงความประณีตถูกต้องซึ่งจะต้องตรวจทานให้ดี

จากการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชา กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีการสร้าง ต้องวัดผลได้ถูกต้องตรงกับจุดมุ่งหมาย มีความคงที่ในการวัด ใช้คำถามที่ชัดเจนครอบคลุมพฤติกรรม การเรียนรู้สามารถแยกความสามารถของนักเรียนได้และมีความยากง่ายพอเหมาะ เขียนข้อสอบตรวจทาน และทดลองใช้แล้วจึงนำไปใช้จริง

ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

นักวิชาการกล่าวถึงลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีไว้ ดังนี้

สมนึก ภัททิยธนี (2556 : 67 - 71) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นนับเป็นเครื่องมือวัดผลที่มีคุณค่าและสำคัญที่สุด แต่ทั้งนี้ แบบทดสอบที่จะนำไปใช้ต้องมีคุณภาพ นั่นคือแบบทดสอบต้องมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้ ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องแม่นยำ
2. ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบที่ฉบับที่สามารถวัดได้คงที่คงวา ไม่เปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะทำการสอบใหม่กี่ครั้งก็ตาม
3. ความยุติธรรม (Fair) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบที่ไม่เปิดโอกาสให้มีการได้เปรียบ เสียเปรียบในกลุ่มผู้เข้าสอบด้วยกัน ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำข้อสอบโดยการเดาไม่ให้นักเรียนที่ขี้เกียจหรือไม่สนใจในการเรียนทำข้อสอบได้ดี ผู้ที่ทำข้อสอบ ได้ควรจะเป็นนักเรียนที่เรียนเก่งและขยันเท่านั้น
4. ความลึกของคำถาม (Searching) หมายถึง ข้อสอบแต่ละข้อนั้นจะไม่ถามอย่างผิวเผินหรือถามประเภทความรู้ความจำ แต่ต้องถามให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจไปคิดค้นแปลงแก้ปัญหาแล้วจึงตอบได้
5. ความขั้วยุ (Exemplary) หมายถึง แบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุก เพลิดเพลินไม่ควรใช้คำถามซ้ำซาก ซึ่งน่าเบื่อหน่ายวิธีการที่จะทำให้แบบทดสอบมีความขั้วยุ อยากรอดก็โดยเรียงจากข้อง่ายไปหาข้อยาก ใช้ข้อสอบรูปภาพบ้าง ถามข้อละปัญหาบ้าง รูปแบบของข้อสอบน่าสนใจ ถ้าเป็นข้อสอบอัตนัยก็ให้บรรยายมีความพอเหมาะและไม่ถามหลายประเด็นในข้อเดียวกัน
6. ความจำเพาะเจาะจง (Definition) หมายถึง ข้อสอบที่มีแนวทางหรือทิศทางการถามการตอบชัดเจนไม่คลุมเครือ ไม่แฝงกลเม็ดให้นักเรียนงง
7. ความเป็นปรนัย (Objective) หมายถึง ข้อสอบที่มีลักษณะ 3 ประการ คือ
  - 7.1 ตั้งคำถามให้ชัดเจนทำให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจความหมายตรงกัน
  - 7.2 ตรวจสอบให้คะแนนได้ตรงกัน แม้ว่าจะตรวจหลายครั้งหรือหลายคนก็ตาม
  - 7.3 แปลความหมายของคะแนนได้เหมือนกัน
8. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อมากพอประมาณใช้เวลาสอบพอเหมาะ ประหยัดค่าใช้จ่าย จัดทำแบบทดสอบด้วยความประณีต ตรวจสอบให้คะแนนได้รวดเร็ว รวมถึงสถานการณ์ในการสอบที่ดี ได้แก่ สภาพห้องสอบเรียบร้อยไม่มีสิ่งรบกวนผู้เข้าสอบ กรรมการคุมสอบรัดกุม เป็นต้น

9. อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถของข้อสอบในการจำแนกผู้เข้าสอบที่มีคุณลักษณะหรือความสามารถแตกต่างกันออกจากกันได้ ข้อสอบที่ดีต้องมีอำนาจจำแนกสูงตามทฤษฎีการวัดผลแบบอิงกลุ่ม อำนาจจำแนกของข้อสอบ หมายถึง ความสามารถของข้อสอบที่สามารถจำแนกผู้เข้าสอบออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่งกับกลุ่มอ่อน ถ้าข้อสอบมีอำนาจจำแนกสูง แสดงว่ากลุ่มเก่งทำข้อสอบข้อนั้นถูก แต่กลุ่มอ่อนทำไม่ถูก ส่วนทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์หมายถึง ความสามารถของข้อสอบนั้นในการจำแนกผู้สอบออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มรอบรู้กับกลุ่มไม่รอบรู้ ถ้าข้อสอบมีอำนาจจำแนกสูง แสดงว่าคนกลุ่มรอบรู้ทำข้อสอบนั้นถูก แต่คนกลุ่มไม่รอบรู้ทำไม่ถูก

10. ความยาก (Difficulty) หมายถึง จำนวนคนตอบข้อสอบได้ถูกมากน้อยเพียงใดหรืออัตราส่วนของจำนวนคนตอบถูกกับจำนวนคนทั้งหมดที่เข้าสอบตามทฤษฎีการวัดผลแบบอิงกลุ่ม ข้อสอบที่ดีคือข้อสอบที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไป เรียกว่ามีความยากพอเหมาะ สามารถจำแนกผู้เข้าสอบได้ว่าใครเก่งใครอ่อน ส่วนทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ถือว่าข้อสอบที่ดีคือ สามารถวัดว่า ผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์หรือไม่ การที่ทุกคนทำข้อสอบ ได้ถูกแสดงว่าเขาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

จากลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีสรุปได้ว่า ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีนั้น มีดังนี้ คือคุณภาพของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องแม่นยำและมีลักษณะที่ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำข้อสอบ โดยการเดา เป็นแบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุกเพลิดเพลิน ไม่ควรใช้คำถามซ้ำซากและเป็นข้อสอบที่มีแนวทางหรือทิศทางคำถามการตอบชัดเจน ไม่คลุมเครือ เป็นข้อสอบที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไป

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

เจตคติเป็นสภาพการแสดงออกของจิตใจในการตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยประกอบด้วยความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรม ซึ่งประเมินได้จากแบบวัดเจตคติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของเจตคติ

นักวิชาการและนักจิตวิทยากล่าวถึงความหมายของเจตคติไว้ ดังนี้

กู๊ด (Good, 1973 : 48) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึงความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งซึ่งอาจเป็นการสนับสนุน หรือคัดค้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคลหรือสิ่งใด ๆ เช่น รัก เกลียด หรือกลัว หรือไม่พอใจมากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น ๆ

ฮอร์นบี้ (Hornby, 2000 : 50) ให้ความหมายของ เจตคติ ว่าหมายถึง ท่าทีหรือความโน้มเอียงของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยความรู้สึก (Feeling) ความคิด (Thinking) และพฤติกรรม (Behaving) การแสดงออกของเจตคติโดยอาศัยพฤติกรรม แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การแสดงออก ในลักษณะที่เห็นด้วย ฟังพอใจ หรือชอบ กับไม่เห็นด้วยไม่ฟังพอใจ ไม่ชอบ

กมลทิพย์ แก้วนกสิการณ์ (2551 : 48) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ บุคคลและสถานการณ์ซึ่งแสดงออกได้ 2 ลักษณะ คือ ชอบหรือไม่ชอบขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมหรือประสบการณ์ของบุคคล

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2551 : 223) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึก ความเชื่อ ความศรัทธาของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่ช่วยกระตุ้น จูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เช่น การสนับสนุนหรือต่อต้าน ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เป็นต้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2555 : 40) ได้กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโน้มเอียงไปทางบวกหรือลบ ซึ่งเกิดจากองค์ประกอบทางอารมณ์หรือจิตใจ เช่น ความรัก ความเกลียด และองค์ประกอบทางด้านความรู้ ความคิดเห็น เจตคติที่เกิดขึ้นมักส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล

มนตรี วงษ์สะพาน (2556 : 89) กล่าวว่า เจตคติ เป็นความรู้สึกโน้มเอียงทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความโน้มเอียงดังกล่าวเป็นไปในทิศทางที่พึงปรารถนา (ชอบ พอใจ) หรือไม่พึงปรารถนา (เกลียด ไม่พอใจ ฯลฯ)

จากความหมายของเจตคติสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ซึ่งแสดงออกได้สองลักษณะคือ ด้านบวก เช่น พอใจ ชอบ และด้านลบ เช่น ไม่ชอบ ไม่พอใจ โดยมีประสบการณ์ของบุคคลเป็นตัวกำหนดทิศทางของปฏิกิริยาในการแสดงออก กล่าวคือถ้าบุคคลมีทัศนคติบวกต่อสิ่งใด ก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีทัศนคติลบก็จะหลีกเลี่ยง เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามเงื่อนไข หรือสถานการณ์

องค์ประกอบของเจตคติ

นักวิชาการและนักจิตวิทยากล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ ดังนี้

แสงเดือน ทวีสิน (2545 : 159 - 160) กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านปัญญา (Cognitive Component) คำว่า ปัญญา ในที่นี้หมายถึง ข้อมูลอันเกี่ยวข้องกับความคิด ความเข้าใจซึ่งจะมีส่วนเป็นตัวกำหนดเจตคติของแต่ละบุคคลด้วย เช่น การที่บุคคลหนึ่งชอบอาชีพวิศวกรมากกว่าอาชีพครู ก็เพราะบุคคลนั้นรู้ว่า เงินเดือนของอาชีพวิศวกรสูงกว่าเงินเดือนของครู ดังนั้นองค์ประกอบทางด้านปัญญาจึงเป็นพื้นฐานส่วนหนึ่งในการกำหนดเจตคติของบุคคล

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) องค์ประกอบด้านความรู้สึกมักจะคล้อยตามองค์ประกอบด้านสติปัญญา คือ คนเรามักจะชอบตามข้อมูลที่เรารู้ แต่อย่างไรก็ตามบางครั้งข้อมูลที่เราใช้อาจไม่สามารถมีอิทธิพลเหนือความรู้สึกได้ เช่น แม้จะรู้ว่าอาชีพวิศวกรมีเงินเดือนสูงกว่าอาชีพครู แต่ก็รู้สึกว่าการเป็นครูมีเกียรติกว่า ดังนั้นจึงชอบอาชีพครูมากกว่า

3. องค์ประกอบทางการปฏิบัติ (Behavioral Component) องค์ประกอบทางด้านนี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะเป็นตัวแสดงออกถึงเจตคติอย่างแท้จริง โดยดูจากการเลือกปฏิบัติของบุคคลนั้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 247 - 248) อธิบายว่า โดยทั่วไปเจตคติ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเรานั้น ๆ เพื่อเป็นเหตุผลที่สรุปความและรวมเป็นความเชื่อหรือช่วยในการประเมินสิ่งเรานั้น ๆ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า ต่างเป็นผลต่อเนื่องมาจากการที่บุคคลประเมินสิ่งเร้านั้นแล้วว่า พอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือไม่ดี

องค์ประกอบทั้งสองด้านนี้มีความสัมพันธ์กัน เจตคติบางอย่างจะประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจมาก แต่ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์น้อย แต่เจตคติบางอย่างก็มีลักษณะตรงกันข้าม เช่น เจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษจะมีองค์ประกอบ ด้านความรู้ความเข้าใจ แต่มีองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ต่ำ ส่วนเจตคติทางนิยม แฟชั่นเสื้อผ้าจะมีองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์สูง แต่องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจต่ำ ด้วยเหตุนี้จึงอยู่ที่ครูจะเน้นองค์ประกอบด้านใดเป็นสำคัญและเหมาะสมกับธรรมชาติของการเรียนรู้นั้น

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อมหรือความ โน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้า ในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้จาก การประเมินพฤติกรรมที่คิดจะแสดงออกมา จะสอดคล้องกับความรู้สึกที่มีอยู่ เช่น ผู้ที่มีต่อเจตคติ ต่อการเรียนดี ก็จะมานะพยายามที่จะเรียนให้ดีและเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2553 : 108 - 109) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ว่า เจตคติ มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านสติปัญญา (Cognitive Component) หมายถึง องค์ประกอบด้านความเชื่อ ความรู้ ความคิด และความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อเป้าหมายของเจตคติ

2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ หรือทำที่ที่ดี ไม่ดี ที่บุคคลมีต่อเป้าหมายของเจตคติ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึง ความพร้อม หรือแนวโน้มที่บุคคลจะปฏิบัติต่อเป้าหมายของเจตคติ

มนตรี วงษ์สะพาน (2556 : 92) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ว่า องค์ประกอบของเจตคติมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบ ด้านความรู้ ความเข้าใจของบุคคลต่อสิ่งเรานั้น ๆ เพื่อเป็นเหตุผลในการสรุปรวมเป็นความเชื่อ หรือช่วยในการประเมินสิ่งเรานั้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นองค์ประกอบ ด้านความรู้สึก หรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า อันเป็นผลเนื่องมาจากการที่บุคคลได้ประเมินสิ่งเร้านั้นว่า พอใจ-ไม่พอใจ ต้องการ-ไม่ต้องการ

3. องค์ประกอบด้านการกระทำ (Action Tendency Component) เป็นองค์ประกอบด้าน ความพร้อมหรือความ โน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เช่น สนับสนุน หรือคัดค้าน การตอบสนองจะเป็นไปในทิศทางใด ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคล

จากองค์ประกอบของเจตคติสรุปได้ว่า องค์ประกอบของเจตคติทั้งหมดมีความเกี่ยวพันกัน เพราะการแสดงออกทางด้านท่าทางหรืออารมณ์ ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกัน ในทางกลับกันความรู้สึกนึกคิดจะส่งผลถึงองค์ประกอบด้านท่าทางและอารมณ์ ดังนั้นในการเรียน การสอน ผู้สอนจึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านที่เกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึก 2) ด้านที่เกี่ยวกับความนึกคิด 3) ด้านที่เกี่ยวกับพฤติกรรม เพื่อช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีให้นักเรียน

ลักษณะของเจตคติ

นักวิชาการและนักจิตวิทยากล่าวถึงลักษณะของเจตคติไว้ ดังนี้

สุรางค์ โค้วตระกูล (2541 : 246 - 247) ได้อธิบายถึงลักษณะของเจตคติ ได้แก่

1. เจตคติ เป็นสิ่งที่เรียนรู้ เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลกล้าเผชิญ หรือหลีกเลี่ยงสิ่งเร้า นั้น เจตคติจึงมีทั้งทางบวกและทางลบ

2. เจตคติดี้องค์ประกอบ คือเชิงความรู้สึก เชิงการรู้คิด และเชิงพฤติกรรม

3. เจตคติเปลี่ยนแปลงได้ ตามสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก

4. สังคมประภคิต มีความสำคัญต่อการพัฒนาเจตคติของเด็ก โดยเฉพาะเจตคติต่ออุดมคติ

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 249) เสนอลักษณะของเจตคติ ไว้ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากประสบการณ์ สิ่งเร้าต่าง ๆ รอบตัวเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดเจตคติ แม้ว่า มีประสบการณ์ที่เหมือนกัน ก็จะมีเจตคติที่แตกต่างกันไปด้วยหลายสาเหตุ เช่น สติปัญญา อายุ เป็นต้น
  2. เจตคติเป็นการเตรียมความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นการเตรียมความพร้อมภายในจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตได้ มีลักษณะจะชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือไม่ยอมรับและจะเกี่ยวข้องกับอารมณ์ด้วย
  3. เจตคติมีทิศทางของการประเมิน เป็นลักษณะความรู้สึกรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าเป็นความรู้สึกหรือการประเมินว่าชอบ พอใจ เห็นด้วย เป็นทิศทางในทางบวก และถ้าการประเมินว่าไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ก็มีทิศทางในทางลบ
  4. เจตคติมีความเข้ม คือมีปริมาณมากน้อยของความรู้สึก ถ้าชอบมากหรือเห็นด้วยอย่างมากก็แสดงว่ามีความเข้มสูง ถ้าไม่ชอบเลย หรือเกลียดที่สุดก็แสดงว่ามีความเข้มสูง ไปอีกทางหนึ่ง
  5. เจตคติมีความคงทน เจตคติเป็นสิ่งที่บุคคลยึดมั่นถือมั่นและมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมของบุคคลนั้น ซึ่งการยึดมั่นในเจตคติต่อสิ่งใดทำให้การเปลี่ยนแปลงเจตคติเกิดขึ้นยาก
  6. เจตคติมีทั้งพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก กล่าวคือ พฤติกรรมภายในเป็นสภาวะทางจิตใจ ซึ่งหากไม่ได้แสดงออกก็ไม่สามารถจะรู้ได้ ส่วนพฤติกรรมภายนอกจะแสดงออกจากการถูกกระตุ้นจากหลายสาเหตุร่วมอยู่ด้วย
  7. เจตคติจะต้องมีสิ่งเร้าจึงมีการตอบสนองขึ้น แต่ก็ไม่จำเป็นว่าเจตคติที่แสดงออก จากพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอกจะตรงกัน เพราะก่อนแสดงออกบุคคลนั้นต้องปรับปรุงให้เหมาะสมบรรทัดฐานของสังคมแล้วจึงแสดงออกเป็นพฤติกรรมภายนอก
- มนตรี วงษ์สะพาน (2556 : 89) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติไว้ว่า ลักษณะของเจตคติ ประกอบด้วยมิติซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

1. ทิศทางมี 2 ทิศทาง คือ ทางบวกและทางลบ ทางบวก ได้แก่ ความรู้สึก หรือท่าทีในทางที่ดี ชอบ หรือพึงพอใจ เป็นต้น ส่วนทางลบก็จะเป็นไปในทางตรงกันข้าม ได้แก่ ความรู้สึก หรือท่าทีในทางที่ไม่ดี ไม่ชอบ หรือไม่พึงพอใจ
2. มีความเข้ม มีอยู่ 2 ขนาด คือ ความเข้มมาก และความเข้มน้อย ถ้าบุคคลมีเจตคติที่มีความเข้มแข็งมากจะเป็นอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

จากลักษณะของเจตคติที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เจตคติเป็นลักษณะที่เกิดจากแต่ละบุคคลที่ไม่ได้มีมาตั้งแต่กำเนิด ซึ่งต้องผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ สิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ รอบตัว ทั้ง ได้รับโดยตรงและทางอ้อม จะมีอิทธิพล ทำให้บุคคลรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือไม่ยอมรับ ตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคล

โดยการสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมา ลักษณะของเจตคตินี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ไปตามวัย หรือสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

นักวิชาการกล่าวถึงเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษไว้ ดังนี้

ไคลน (Klein, 1990 : 37 - 38) กล่าวว่า เจตคติเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้ภาษาที่สอง หากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาที่สอง จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จมากกว่าผู้ที่มีเจตคติไม่ดี

ประหยัด ภูมิโคกรักษ์ (2543 : 216 - 220) กล่าวถึงเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษว่าเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างความร่วมมือในด้านการเรียน ทำให้ผู้เรียนตื่นตัวและกล้าแสดงออกในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

สุทธิลักษณ์ วรอินทร์ (2549 : 41) กล่าวถึงเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษว่าเป็นความรู้สึกด้านบวกหรือด้านดี และด้านลบหรือด้านไม่ดี ที่ผู้เรียนมีต่อวิชาภาษาอังกฤษและเจตคติมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ถ้าผู้เรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาที่เรียนแล้วจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับผู้สอน สิ่งแวดล้อม และกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน

กรวิก ศรีแก้ว (2553 : 10) ได้ให้ความหมายของเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษว่า หมายถึงการแสดงออกทางความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อ สถานการณ์ และพฤติกรรมของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางบวกหรือในทางลบ อันเนื่องมาจากประสบการณ์ที่ได้รับ

อมร เอี่ยมตาล (2556 : 7) ได้ให้ความหมายของเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษว่า หมายถึงการแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ความพึงพอใจ การเห็นประโยชน์ การรู้คุณค่า ตลอดจนการแสดงพฤติกรรมในทางบวกและทางลบต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

สรุปได้ว่า เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนเกี่ยวกับความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรม เพราะเจตคติมีบทบาทในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างหนึ่งและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งอาจจะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียน ทั้งนี้เพราะเจตคติที่ดีต่อการเรียนก่อให้เกิดความตั้งใจ อยากรู้อยากเห็นในวิชานั้น ๆ เอาใจใส่การเรียนอย่างแท้จริง อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

การวัดเจตคติ

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบวัดเจตคติ ซึ่งในการวัดเจตคติต้องอาศัยหลักสำคัญดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2551 : 252 - 253) อธิบายถึงหลักสำคัญของการวัดเจตคติว่า เนื่องจากเจตคติค่อนข้างไปทางนามธรรมมากกว่ารูปธรรมเป็นความรู้สึก ความเชื่อของบุคคล ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง การวัดเจตคติจึงไม่สามารถจะวัดได้โดยตรง แต่วัดได้จากแนวโน้มของบุคคลที่แสดงออกทางภาษา และวัดในรูปของความเห็น การวัดเจตคติของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดและผู้อื่นได้อาจใช้วิธีการสังเกตจากการกระทำ คำพูด การแสดงสีหน้า ท่าทาง หรือสัมภาระความรู้สึกนึกคิดของเขา แต่แบบวัดหรือเครื่องมือที่นักจิตวิทยานิยมใช้กันมากจะอยู่ในรูปของแบบสอบถามหรือแบบสำรวจ เรียกว่า แบบวัดทางเจตคติในการวัดนั้นควรมีข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

1. การศึกษาเจตคติเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคล ที่มีลักษณะคงเส้นคงวา หรืออย่างน้อยก็เป็นความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่จะเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาหนึ่ง
2. เจตคติที่เป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง การวัดเจตคติ จึงเป็นการวัดทางอ้อมจากแนวโน้มที่บุคคลแสดงออกหรือพฤติกรรมที่แบบแผนคงที่
3. การศึกษาเจตคติของบุคคลมิใช่แต่เป็นการศึกษาทิศทางเจตคติของบุคคลเท่านั้น แต่ต้องศึกษาถึงระดับความมากน้อย หรือความเข้มของเจตคตินั้นด้วย

มาตรวัดเจตคติที่ใช้ในการวิจัยมีอยู่หลายชนิด (รวิวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์, 2533 : 14 - 29) กล่าวว่ที่นิยมใช้กันมีอยู่ 3 ชนิด คือ

1. วิธีของเทอร์สโตน
2. วิธีของลิเคิร์ต
3. วิธีของออสกูด

สำหรับมาตรวัดเจตคติที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นมาตรวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ต จึงนำเสนอวิธีนี้ไว้วิธีเดียว (ภัทรา นิคมานนท์, 2543 : 179 - 185)

มาตรวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) เป็นแบบวัดความรู้สึกของคน โดยกำหนดช่วงเป็น 5 ช่วง หรือ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง หรือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ข้อความที่บรรจุลงในมาตรวัด ประกอบด้วยข้อความที่แสดงความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งในทางที่ดี (ทางบวก) และในทางที่ไม่ดี (ทางลบ) และมีจำนวนพอ ๆ กัน ข้อความเหล่านี้ก็อาจจะมีประมาณ 18 - 20 ข้อความ การกำหนดน้ำหนักคะแนนการตอบแต่ละตัวเลือก กระทำภายหลังจากที่ได้รวบรวมข้อมูลมาแล้ว โดยกำหนดตามวิธี Arbitrary Weighting Method ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากที่สุด

การสร้างมาตรวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ต มีขั้นตอนดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายของการศึกษาว่าต้องการศึกษาทัศนคติของใครที่มีต่อสิ่งใด
2. ให้ความหมายของเจตคติต่อสิ่งที่จะศึกษานั้นให้แจ่มชัด เพื่อให้ทราบว่าเป็นสิ่งที่เป็น Psychological Object นั้น ประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง
3. สร้างข้อความให้ครอบคลุมคุณลักษณะที่สำคัญทุกแง่มุม และต้องมีข้อความที่เป็นไปในทางบวกและทางลบมากพอ เมื่อนำไปวิเคราะห์แล้วเหลือจำนวนข้อความที่ต้องการ
4. ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้น ซึ่งทำได้โดยผู้สร้างข้อความเองและนำไปให้ผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ตรวจสอบพิจารณาในเรื่องของความครบถ้วนของคุณลักษณะของสิ่งที่ศึกษาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ทั้งลักษณะการตอบกับข้อความที่สร้างว่าสอดคล้องกันหรือไม่
5. ทำการทดลองขั้นต้นก่อนที่จะนำไปใช้จริง โดยการนำข้อความที่ได้ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อความและภาษาที่ใช้อีกครั้ง และเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดเจตคติทั้งหมดด้วย
6. กำหนดการให้คะแนนการตอบของแต่ละตัวเลือก โดยทั่วไปที่นิยมใช้คือ กำหนดคะแนนเป็น 5 4 3 2 1 สำหรับข้อความทางบวกและ 1 2 3 4 5 สำหรับข้อความทางลบ ซึ่งกำหนดแบบนี้เรียกว่า Arbitrary Weighting Method ซึ่งเป็นวิธีที่สะดวกมากในทางปฏิบัติ ดังตาราง 11

ตาราง 11 มาตรวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

รายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ข้อความทางบวก (+)	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ (-)	1	2	3	4	5

ข้อสังเกต มาตรวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ไม่ต้องมีผู้ตัดสิน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากการวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดเจตคติต้องอาศัยหลักสำคัญในการวัด ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเจตคติตามมาตรวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert) และกำหนดข้อความครอบคลุมถึงเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งทางบวกและทางลบ ครอบคลุมองค์ประกอบในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึกหรืออารมณ์และ

ด้านพฤติกรรม เพื่อให้ทราบถึงความรู้สึก ความชอบ และอื่น ๆ ของนักเรียนในการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยใช้จุดกึ่งกลางชั้น (Mid-point Average) ในการแปลความหมายคะแนน ใช้เกณฑ์ ของพงศ์เทพ จิระโร (2558 : 15) โดยข้อคำถามที่ผู้วิจัยใช้ในแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ มีทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งแต่ละข้อคำถาม กำหนดค่าคะแนนแต่ละอันดับ ดังตาราง 12 และ ตาราง 13

ตาราง 12 ข้อคำถามของเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษที่มีลักษณะทางบวก

ระดับ	(Mid-point Average)	แปลความหมาย
5	4.50 - 5.00	มากที่สุด
4	3.50 - 4.49	มาก
3	2.50 - 3.49	ปานกลาง
2	1.50 - 2.49	น้อย
1	1.00 - 1.49	น้อยที่สุด

ตาราง 13 ข้อคำถามของเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษที่มีลักษณะทางลบ

ระดับ	(Mid-point Average)	แปลความหมาย
1	4.50 - 5.00	มากที่สุด
2	3.50 - 4.49	มาก
3	2.50 - 3.49	ปานกลาง
4	1.50 - 2.49	น้อย
5	1.00 - 1.49	น้อยที่สุด

สรุปได้ว่า เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อการประสบความสำเร็จ ในการเรียนภาษา ซึ่งเป็นความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ หรือเป็นกลาง หรือความคิดเห็น ทั้งในด้านดีหรือ ด้านบวก และในด้านไม่ดีหรือด้านลบของนักเรียน หากนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ

ก็จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและได้ดีตามไปด้วย แต่ก็ไม่ได้ระบุว่าบุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษนั้นจะประสบความสำเร็จเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมความสามารถของแต่ละบุคคล ที่จะทำให้นักเรียนเกิดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาร่วมด้วย โดยการวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งทางบวกและทางลบ ครอบคลุมองค์ประกอบในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ และด้านพฤติกรรม เพื่อให้ทราบถึงความรู้สึก ความชอบ และอื่น ๆ ของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

ฟาร์ออคบาท และดารีอูช (Farokhbakht and Dariush, 2015 : Abstract) ได้ทำการวิจัยศึกษาผลของการปรับใช้วิธีการสอน โฟนิคส์แบบสังเคราะห์ที่ประกอบด้วยกิจกรรมที่กระตุ้นประสาทสัมผัสอันหลากหลาย เช่น การนำเอาสื่อจอลลีโฟนิคส์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการรู้หนังสือให้กับผู้เรียนที่อายุน้อยในประเทศอิหร่าน ซึ่งงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาในเชิงลึกเพิ่มเติมในแง่ของเพศและการเรียนรู้ด้วย โดยศึกษากับผู้เรียนที่เป็นเด็กชายจำนวน 50 คน และเด็กหญิงจำนวน 50 คน ที่มีอายุระหว่าง 10 ถึง 12 คน ทั้งสองกลุ่มจะถูกแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 25 คน ผู้เรียนในกลุ่มทดลองทั้งชายและหญิงจะเป็นกลุ่มที่ได้รับการเรียนการสอนด้วยสื่อการสอนจอลลีโฟนิคส์ และกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ได้รับการเรียนการสอนด้วยวิธีสอนทั่วไป ผลที่ได้ทั้งจากคะแนนแบบทดสอบและแบบสอบถามพบว่าผู้เรียนในกลุ่มทดลองนั้นสามารถทำคะแนนในแบบทดสอบการอ่านและการสะกด ตลอดจนมีแรงจูงใจที่มากกว่าผู้เรียนที่อยู่ในกลุ่มควบคุม และยังพบอีกว่าผู้เรียนที่เป็นเพศชายมีพัฒนาการความสามารถในการอ่านดีกว่าเพศหญิง หลังจากการได้รับการเรียนการสอนด้วยสื่อการสอนจอลลีโฟนิคส์

ไวท์ (White, 2016 : 26) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับข้อดีของการสอนอ่านด้วยระบบโฟนิคส์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 18 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่อาศัยอยู่ชนบททางตอนใต้ของรัฐเซาธ์เบอร์บัน ประเทศสหรัฐอเมริกา ไวท์ได้จัดการเรียนการสอนการอ่านด้วยระบบโฟนิคส์ เป็นเวลา 1 ปีการศึกษา และทดสอบการอ่านของนักเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา ด้วยระบบ STAR Early Literacy Test ผลปรากฏว่า วิธีการสอนอ่านด้วยระบบโฟนิคส์ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านสูงขึ้น

เบนตัน (Benton, 2016 : 38 - 42) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านคล่องของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (Upper Elementary Students) โดยใช้ระบบการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้ทำการทดสอบการอ่านของนักเรียนและนักเรียนที่ผลการทดสอบการอ่านต่ำกว่าเกณฑ์มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยให้จัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์วันละ 15 นาที จนครบปีการศึกษาจากการศึกษาผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนด้วยระบบการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ สามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว

ฮาห์น (Hann, 2016 : 46 - 48) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1-2 โครงการปฐมวัยแห่งหนึ่งในเมืองทางตอนแปซิฟิกตะวันตกเฉียงเหนือ ซึ่งนักเรียนในโรงเรียนแห่งนี้ใช้ภาษาในการสื่อสารมากกว่า 20 ภาษา ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษากลางที่ใช้ในการสื่อสารทั่วโลก ฮาห์นจึงได้ออกแบบชุดพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามระดับความสามารถของผู้เรียน (The Independent Reading Level Assessment Framework : IRLA) ซึ่งได้ผสมผสานกับวิธีการสอนด้วยระบบโฟนิกส์ ผลปรากฏว่า นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงวิธีการสอนอ่านด้วยระบบโฟนิกส์มีประสิทธิภาพ

งานวิจัยในประเทศ

มาลินี พุ่มมาลัย (2558 : 77) ได้ศึกษาถึง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.50/81.22 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ความสามารถในการสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด

พิสันธิย์ ศรีคุรงฤทธิ์ (2558 : 56) ได้ศึกษาถึง รูปแบบการเรียนรู้ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษและประสบการณ์การเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง : กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) รูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนส่วนใหญ่นำไปใช้ในการเรียนมากที่สุดตามอันดับแรก คือ รูปแบบการเรียนรู้แบบมีความสามารถในการคาดคะเน วางแผนแบบสร้างสรรค์ และคิดแบบนามธรรม (Intuitive) ($M = 21.25, SD = 3.78$)

รองลงมา คือ สามารถตัดสินใจอย่างรวดเร็วเมื่อได้รับข้อมูล (Closure-oriented) ($M = 20.28$, $SD = 5.32$) อันดับสาม คือ สามารถมองภาพรวม เคารพความหมายของคำศัพท์จากบริบท (Global/Holistic) ($M=19.58, SD = 4.21$) เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ความอดทนต่อภาวะกำกวม (Ambiguity) ($M=39.00, SD=7.78$) รองลงมา คือ ความกล้าเสี่ยง (Risk - taking) ($M = 37.34$, $SD = 8.08$) อันดับสาม คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Ego Permeability) ($M = 35.71$, $SD = 9.87$) และผลคะแนน รายวิชาภาษาอังกฤษหลัก ซึ่งพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็น 88.50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน 2) นักเรียนที่มีประสบการณ์การเรียนภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน 3 รูปแบบ มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = .297$, $Sig. = 0.745$) เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = .766$, $Sig. = 0.468$) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลักไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = .368$, $Sig. = 0.695$)

ณัฐพร สุขเกษม (2559 : 76 - 80) ได้ศึกษาถึง การใช้การสอดแทรกโฟนิกส์ร่วมกับการใช้สื่อสภาพจริง เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียง ความรู้คำศัพท์ และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนมีระดับคุณภาพสูงขึ้น หลังการใช้การสอดแทรกโฟนิกส์ร่วมกับการใช้สื่อสภาพจริง 2) ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้นจากระดับคุณภาพไม่ผ่านเป็นระดับพอใช้ หลังการใช้การสอดแทรกโฟนิกส์ร่วมกับการใช้สื่อสภาพจริง 3) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้นจากระดับคุณภาพไม่ผ่านเป็นระดับพอใช้ หลังการใช้การสอดแทรกโฟนิกส์ร่วมกับการใช้สื่อสภาพจริง

นุสรีย์ กันยา (2559 : 126) ได้ศึกษาถึง การพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงคำภาษาอังกฤษด้วยวิธี โฟนิกส์ร่วมกับเทคนิคพหุสัมผัส ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงคำภาษาอังกฤษก่อนเรียน โดยได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.43 คิดเป็นร้อยละ 41.45 และหลังเรียนได้ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.26 คิดเป็นร้อยละ 77.54 ซึ่งไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 และมีความสามารถในการอ่านออกเสียงคำภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนที่เรียนด้วยวิธี โฟนิกส์ร่วมกับเทคนิคพหุสัมผัสมีความคงทนในการอ่านออกเสียงคำภาษาอังกฤษ 3) นักเรียนมีเจตคติต่อการสอนอ่านออกเสียงคำภาษาอังกฤษด้วยวิธี โฟนิกส์ร่วมกับพหุสัมผัสอยู่ในระดับดี

จารุวรรณ ไม้เลียง (2560 : 55) ได้ศึกษาถึง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงและจำความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการจดจำคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีโฟนิกส์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ณัฐนันท์ นิเวศน์วรการ (2560 : 53) ได้ศึกษาถึง การใช้การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกเสียง ความรู้คำศัพท์ และการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี หลังได้รับการสอนแบบโฟนิกส์ 2) นักเรียนมีความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจากระดับไม่ผ่าน เป็นระดับพอใช้ หลังได้รับการสอนแบบโฟนิกส์ 3. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับดี หลังได้รับการสอนแบบโฟนิกส์

ณัฐพล สุริยมณฑล (2560 : 56) ได้ศึกษาถึง การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการออกเสียงและความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังได้รับการสอนแบบโฟนิกส์ 2) ศึกษาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังได้รับการสอนแบบโฟนิกส์ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ละนา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (อ11101) ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 12 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนออกเสียงภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ในระดับดีเยี่ยมหลังได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบโฟนิกส์ 2) นักเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ในระดับดีเยี่ยมหลังได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบโฟนิกส์

ก๊กอ พิสุทธิ (2561 : 67) ได้ศึกษาถึง การพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนต่างอวยพัฒนศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ออนไลน์ เพื่อพัฒนาการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 84.68/84.19 และมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7522 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ออนไลน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการออกเสียงภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ออนไลน์ อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61

รุ่งนภา ศิริสวัสดิ์ (2561 : 86 - 87) ได้ศึกษาถึง การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.47/94.73 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นอนุบาล ปีที่ 1 นักเรียนจำนวน 38 คน พบว่านักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 70) มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 89.47 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.52 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หลังการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 พบว่า มีนักเรียนมีคะแนน ผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 70) จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 94.73 และมีนักเรียนมีคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.26 4) ความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 หลังจากการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษผ่านไป 2 สัปดาห์ พบว่า นักเรียนมีคะแนน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 33 คน

สาวิตรี อานมณี (2562 : 153) ได้ศึกษาถึง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ โดยใช้เสียงโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำโฟนิกส์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 86.79/85.00 เป็นไปตามเกณฑ์ 85/85 ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำด้วยโฟนิกส์ ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำโฟนิกส์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งต่างประเทศและในประเทศ สรุปได้ว่าการสอนแบบโฟนิกส์ เป็นการสอนการอ่านออกเสียงและการสะกดคำ โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและสัญลักษณ์ของเสียง เพื่อพัฒนาความสามารถในการออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างถูกต้องชัดเจนและยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำที่นักเรียนออกเสียงนั้น ตลอดจนจดจำได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งวิธีการสอนแบบโฟนิกส์จะสามารถพัฒนานักเรียนในด้านการออกเสียงและการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ทางภาษาอังกฤษสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม ทำให้นักเรียนมีความสนใจกระตือรือร้นที่จะเรียน นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียน

การสอนด้วยชุดกิจกรรม ซึ่งจะเป็นสิ่งที่จะช่วยนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมองเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบโฟนิกส์ เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สระเสียงสั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี